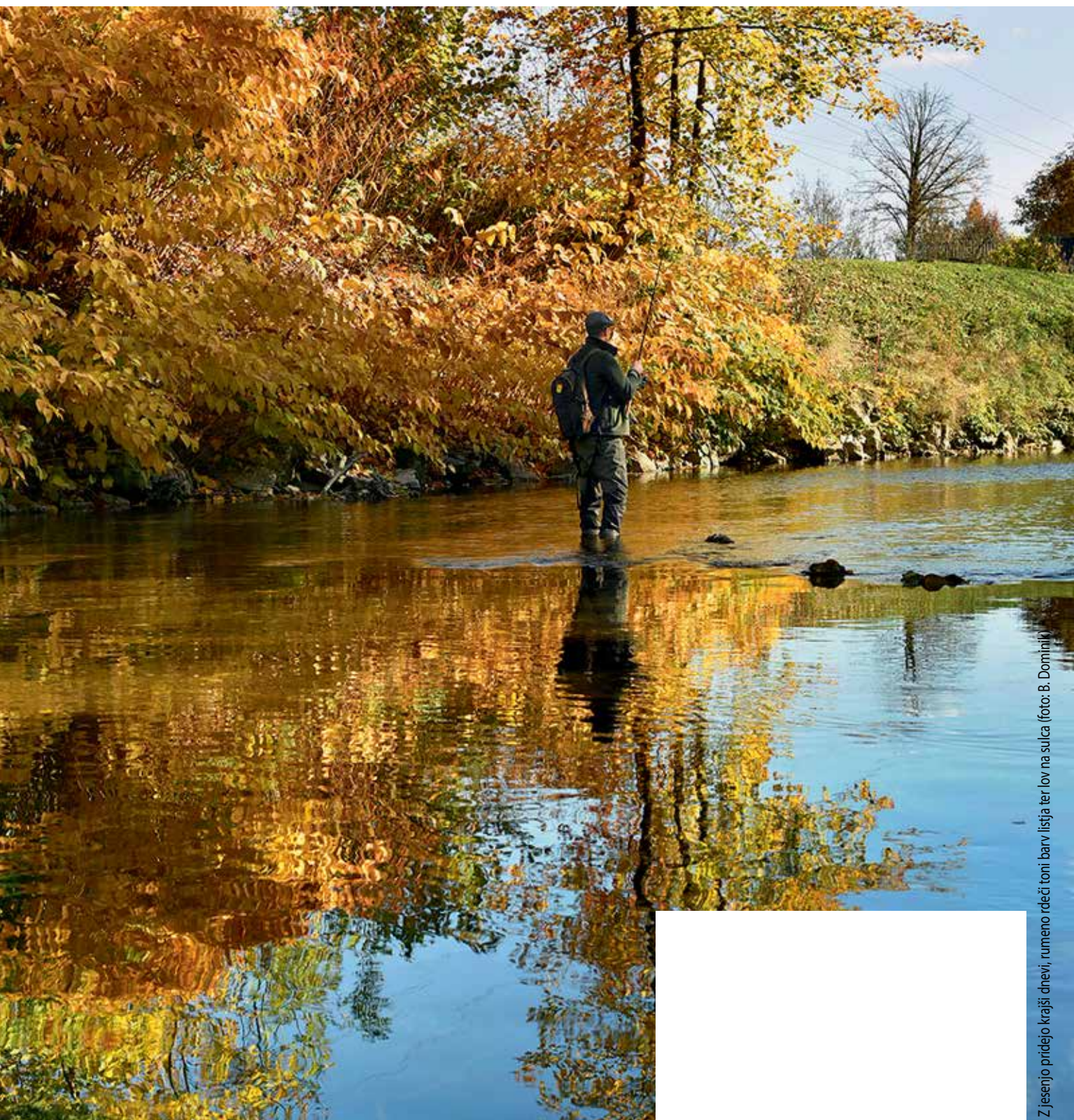

10

Ribič

GLASILO SLOVENSKEGA RIBIŠTVA

LETO 2024
LETNIK LXXXIII
ISSN 0350-4573

Z jesenjo pridejo krajši dnevi, rumeno rdeči toni barv listja ter lov na sulca (foto: B. Dominič)

Zmagaj na 11. ščukijadi in prejmi kolesce Shimano Stella

1 2. oktobra 2024 Ribiška družina Barje prireja 11. ščukarsko druženje v Zmajevem revirju. Pridruži se nam na lovu na največjo ščuko Ljubljani in Ižice. Najuspešnejše čakajo bogate nagrade!

Dobimo se pred ribiškim domom RD Barje v Ljubljani v soboto, 12. oktobra, ob 7. uri zjutraj. Ribiče, ki boste lahko lovili z obale ali s čolna, čakajo razburljiv ribolov, prijetna družba, prigrizek, pijača, kosilo, animacija in nagrade.

Se vidimo in dober prijem!

KAPITALNI ULOVI

Saj ni res, pa je!

V zadnjih treh sezonah v lovu na sulca sem lovil samo trikrat in ujel tri merske sulce v slabi uri lova

Moje ime je Zdravko Zajc in sem od leta 1970 član Ribiške družine Medvode. Na sezono porabim 20–25 ribolovnih dni (v lanskem letu 14) za lov na salmonide, in to samo na način vijačenja, kar je tudi moja najljubša vrsta ribolova. V ribolovni sezoni pa porabim kakšnih deset dni za lov krapov, na Ribniku pod Šmarno Goro. Zadnjih deset let pa bolj intenzivno lovim sulca. V zadnjih treh sezonah mi je uspel neverjeten podvig, ujel sem tri merske sulce v slabi uri.

Datumi:

14. 2. 2022	sulec	93 cm	9,5 kg	čas do prijema: 10 minut
21. 11. 2022	sulec	118 cm	16 kg	čas do prijema: 15 minut
26. 1. 2024	sulec	121 cm	17 kg	čas do prijema: 20 minut

V prejšnjih štirih letih pa sem ujel še dva sulca. Eden je meril 115 cm in bil težak 13 kg, drugi pa je meril 110 cm in bil težak 11,5 kg.

Vsem želim čim več uspeha pri ribolovu, tudi na naših revirjih Sava in Sora ter na ribniku Šmartno pod Šmarno Goro.

Dober prijem

Besedilo in fotografija: Zdravko Zajc

RIBIČ

GLASILO SLOVENSKEGA RIBIŠTVA

Ribič je z odločbo Ministrstva za kulturo, št. 61510-42/2014/3, izdano 16. 5. 2014, vpisan v razvid medijev pod zaporedno številko 1880.

ISSN 0350-4573
UDK 632

Izdaja
Ribiška zveza Slovenije,
1001 Ljubljana, p. p. 195.
Izhaja vsak prvi teden v mesecu, razen števil 1-2 in 7-8, ki so združene.

Uredništvo in uprava:
Tržaška cesta 134
1000 Ljubljana

Telefon:
uredništvo: (01) 256 12 97
tajništvo: (01) 256 12 94
041 738 849
www.ribiska-zveza.si

NASLOVI ELEKTRONSKE POŠTE
RIBIŠKE ZVEZE SLOVENIJE:

Ribiška zveza Slovenije
info.rzs@ribiska-zveza.si

sekretar RZS
sekretar.rzs@ribiska-zveza.si

tajništvo RZS
tajnistvo.rzs@ribiska-zveza.si

računovodstvo RZS
racunovodstvo.rzs@ribiska-zveza.si

uredništvo glasila Ribič
glasiloricibic.rzs@ribiska-zveza.si

Transakcijski račun:
02010-0017838266

UREDNIŠTVO:
Odgovorna urednica:
Nuška Božičnik

UREDNIŠKI ODBOR:
predsednik: Igor Kloboves

člani:
Egon Dolenc, Vladimir Mikec,
Jure Ušeničnik Schifferstein, Peter Weibl

ČASOPISNI SVET:
člana:
dr. Jože Ocvirk,
dr. Božidar Voljč

Lektoriranje: Alenka Ličen

Na podlagi zakona o davku na dodano vrednost se od glasila obračunava davek na dodano vrednost.

Naklada: 11.000 izvodov

Priprava za tisk in tisk:
Tiskarna SCHWARZ PRINT, d. o. o.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Glasilo sta sofinancirala Ministrstvo za kulturo RS in Fundacija za šport.

FS Fundacija za šport

Vsebina

VABILO

Zmagaj na 11. ščukijadi in prejmi kolesce
Shimano Stella
RD Barje 282

KAPITALNI ULOVI

Saj ni res, pa je!
Zdravko Zajc 282

AKTUALNO

Začetek veljavnosti EU uredbe o obnovi narave
Mag. Igor Miličič, sekretar RZS 284

Na kongresu na Finskem o poplavih in njihovih posledicah

Dr. Miroslav Žaberl 284

Ali imamo v Sloveniji še domorodne jezerske postrvi?

Gasper Renko in Aleš Snoj 286

PRAVNI KOTIČEK

Odgovornost ribiških družin za prekrške s področja sladkovodnega ribištva

Anže Petrovič, univ. dipl. prav. 289

OHRANIMO NARAVO

Kaj botruje izginjanju platnic, podusti in ostalih ribjih vrst iz porečja Ljubljane

Vladimir Mikec 291

SVETOVNA PRVENSTVA

Svetovno prvenstvo Masters v ribolovu rib s plovcem
Avgust Prelog 294

MEDNARODNA PRVENSTVA

Ekipi Novega mesta dvojna zmaga
Uredništvo 296

DRŽAVNA PRVENSTVA

Naslov državnega prvaka v lrp mladi so osvojili: Luka Tananovič (U-15), Urban Mišica (U20) in Robert Kolegar (U-25)
Jože Šmejc 298

RIBOLOV

Zgodovina beličarjenja v središču Ljubljane
Toni Janežič 301

SREČANJA

Z namero finančne pomoči reprezentantki Juliji Savšek se nas je ob ribniku v Zagorju zbralo kar lepo število ribičev
Jože Šmejc 304

RIBIŠKA PRIPOVED

Kako je stari Prdčl ribe lovil ...
Marjan Toš 306

IZ RIBIŠKIH DRUŽIN

Poletno dogajanje v RD Velenje
Niko Vivot 307

Tekma v lovu rib z umetno muho v RD Medvode
Rajko Zajc 309

MLADI RIBIČ

8. tabor mladih ribičev RD Slovenska Bistrica
Konrad Hohler 310

Tabor mladih ribičev v Ribiški družini Vrhnika
311

Mini tabor mladih ribičev Brestanica
RD Brestanica-Krško 313

Tabor mladih ribičev v Račah
Borut Jerše 314

Prvič v Savinjski dolini
Blaž Dominik 315

MUHARSKI KOTIČEK

Muharjenje z mokrimi muhami
Tomaž Modic 317

RIBIČI KUHAJO

Gratiniran klen s porom in pestom
Recept in fotografija: spletni viri 319

V posameznih prispevkih izražena stališča ne predstavljajo nujno tudi stališč uredništva.

Obvestilo dopisnikom Ribiča

Dopisnike prosimo, da svoje prispevke pošiljajo na e-naslov:
glasiloricibic.rzs@ribiska-zveza.si.

Rokovnik za leto 2024:

Ribič št.:	1, 2	3	4	5	6	7, 8	9	10	11	12
Prispevke oddati do	8. 1.	29. 1.	4. 3.	8. 4.	6. 5.	3. 6.	5. 8.	9. 9.	7. 10.	4. 11.

Po sklepu predsedstva RZS z dne 18. oktobra 2003 ne honoriramo:

- pisem bralcev,
- kapitalnih ulovov,
- obvestil,
- poročil o delu strokovnih delovnih teles RZS.

Prispevke bomo objavljali skladno z razpoložljivim prostorom in njihovo aktualnostjo.

Da bi se izognili neobjavam, občasnim dopisnikom svetujemo predhodni posvet z odgovornim urednikom, da bi skladno s programsko zasnovno zagotovili tematsko uravnoteženost vsebine Ribiča.

ELEKTRONSKA OBLIKA GLASILA – če želite prejemati elektronsko obliko glasila, to sporočite tajniku vaše ribiške družine in prejemalec ga boste na vaš elektronski naslov.

Uredništvo

ZAČETEK VELJAVNOSTI EU UREDBE O OBNOVI NARAVE

Po več kot dveh letih političnih usklajevanj med različnimi subjekti, precejšnjem političnem nemiru, večkratnih uličnih protestih po Evropi je končno začela veljati Uredba Evropske unije o obnovi narave. Ta zgodovinski trenutek pomeni pomemben mejnik v obnavljanju in ohranitvi naravnih habitatov in ekosistemov v Evropi.

Dolga pot političnega aktivizma je zaključena

Zgodaj v juliju 2024 je bilo besedilo uredbe objavljen v Uradnem listu Evropske unije. Kot z vsakim novim pravnim aktom EU je Uredba stopila v veljavo 20 dni po objavi - od 18. avgusta 2024 naprej je Uredba postala del evropske zakonodaje in pravnomočna v vseh državah članicah Evropske unije

Zakonsko obvezujoči cilji za obnovitev narave so postali obvezni za vse države članice

Nova zakonodaja določa obvezujoče cilje za države članice, in sicer obnoviti 20 % kopenskih območij in 20 % morij držav članic, kot tudi obnoviti vse poškodovane ekosisteme do leta 2050. Uredba prav tako določa obveze o odstranitvi prečnih pregrad, ki jih je postavil človek, z namenom izboljšati vzdolžno in stransko povezljivost vodotokov. S tem zakonodaja prispeva k napovedanemu cilju EU-obnoviti vsaj 25.000 km prosto tekočih rek do leta 2030 (7. člen). Čeprav predstavlja le 25 % vseh evropskih vodotokov, je zastavljeni cilj 25.000 km prosto tekočih rek, prvi pozitivni korak za migratorne vrste rib, za rečne habitate in vse aktivnosti, ki temeljijo na prosto tekočih rekah, kot je tudi športni ribolov. Skladno z novimi pravili morajo države članice načrtovati in podajati državne načrte obnove naravnih habitatov Evropski komisiji, z namenom pokazati, kako bodo uresničili zahtevane cilje. Prav tako morajo države članice nadzorovati in poročati o stanju obnove, glede na vseevropske indikatorje za biodiverziteteto. Do leta 2033 bo Evropska komisija pregledala

stopnjo uresničitve nove zakonodaje - določil Uredbe in njihovih vplivov na kmetijstvo, ribištvo, gozdarstvo in kot tudi njihov širši družbeno ekonomski vpliv.

Civilnodružbene organizacije/nevladne organizacije, med njimi EAA, so igrale ključno vlogo pri sprejemanju nove zakonodaje

Uredba EU o obnovi narave je stopila v veljavo po večletni kampanji gibanja #Restore Nature (#Ohranimo naravo) in koalicije Living rivers Europe (Žive reke Evrope), katere ustanovitveni član je ravno EAA in zato igra pomembno vlogo v njenih aktivnostih. Sprejetje nove zakonodaje v Svetu Evropske unije in v Evropskem parlamentu ne bi bilo mogoče brez podpore različnih profilov evropskih državljanov: do ribičev, izdelovalcev in prodajalcev ribiške opreme, znanstvenikov, aktivistov do zakonskih odločevalcev. Skozi celotno trajanje postopka sprejemanja Uredbe so se v proces vključili milijoni ljudi z namenom zaščititi prihodnost evropske narave. Zahvaljujoč našim glasovom sta se Svet Evropske unije in Evropski parlament odločila prisluhniti in podpreti novo zakonodajo.

Sedaj je čas da #Ohranimo naravo in se okoljevarstveno aktiviramo po celotni Evropi. Od naših evropskih poslancev bomo terjali uresničenje obvez, ki jih politikom nalaga Uredba o obnovi narave. Delajmo skupaj za obnovo naših rek in morij, gozdov in mokrišč in ozelenimo vsa mesta Evrope.

Mag. Igor Miličić, sekretar RZS
povzeto po <https://www.eaa-europe.org/>

NA KONGRESU NA FINSKEM O POPLAVAH IN NJIHOVIH POSLEDICAH

Med 5. 9. 2024 in 7. 9. 2024 je v finskem Tampereu potekala generalna skupščina Evropske ribiške alianse (EAA), pred izvedbo skupščine pa so potekali sestanki skupine za celinske vode (freshwater sub-group), skupine za morje (sea sub-group) in združene skupine (Joint Sub-Group).

Ena osrednjih tem v skupini za celinske vode (*fresh water subgroup*) so bile poplave in njihove posledice na vodotoke in ribe. Razpravo smo predlagali v RZS zaradi težav in slabih izkušenj po poplavah lanskega leta. Izpostavili smo neupoštevanje

naravovarstvenih smernic pri izvajanju interventnih poplavalnih ukrepov, umanjkanje zaščite ribjega fonda ter pri nerazumevanju predstavnikov države do državne pomoči prizadetim ribiškim družinam. Mnenja so različna. Na Norveškem ugotavljajo, da so

Udeleženci kongresa na Finskem (foto: arhiv EAA)

Ena osrednjih tem v skupini za celinske vode (*fresh water subgroup*) so bile poplave in njihove posledice na vodotoke in ribe (foto: Miroslav Žaberl).

poplave lahko tudi koristne, saj poplavljeni vodotoki prinesejo več hranil za ribe. Predstavnik Finske je opozoril, da so visoke vode izpraznile več ribogojnic, zaradi česar so bile v vodotoke spuščene neavtohtone ribe. Na Danskem so sprejeli poseben sporazum med ribiško zvezo, ribogojci in vlado o reševanju ribiških problemov po poplavih. S podobnimi težavami kot mi se soočajo tudi v Avstriji. Predstavnik Avstrije pa je opozoril na probleme s hidroelektrarnami, ki so v tem, da je pomanjkanje vode v določenem obdobju zaradi podnebnih sprememb in klime, zaradi česar HE odvzemajo preveč vode, zato ribje ike, ki se v tem času drstijo, ostajajo na suhem. Naslednji problem, ki je povezan tudi s Slovenijo, pa je čiščenje sedimenta. Le-ta se izvaja v obdobju nizkih vodostajev, kalna voda prekrije ike in prepreči razvoj iker. V Avstriji so naredili posebno analizo o povezavi med segrevanjem vode ter ribjimi pasovi v rekah in gojenju rib v ribogojnicah. Na koncu je bila soglasno dana podpora RZS pri razreševanju navedene problematike v Sloveniji. Tematika se bo nadaljevala na naslednjem sestanku skupine, kjer bi izmenjali stališča in morebitne primere dobrih praks.

V nadaljevanju so predstavili problematiko atlantskega lososa v povezavi s selitvenimi in ostalimi ovirami, ki ribi preprečuje prehod v reke, kar je odločilno za njihovo razmnoževanje. V nadaljevanju je bilo govora o ostalih problemih in možnih rešitvah vedno nižjega števila te migratorne ribe. O tej tematiki so organizirali problem-sko konferenco, pripravljajo pa tudi akcijski plan. Za Slovenijo ta tematika ni aktualna.

Predstavnik Nemčije je v nadaljevanju predstavil problematiko in vpliv plavajoče fotovoltaike na ribe in ribji živelj. Izkušnje iz Nemčije in Nizozemske kažejo, da postavitev takšnih panelov na vodno površino nima vpliva zgolj zaradi zasedbe določenega dela stoječe vode (dela reke ali jezera), temveč ima določen vpliv tudi kablovje (elektromagnetni efekt), ki poteka po vodnem dnu, da prenese proizvedeno električno energijo v zbiralnike na kopnem. Permanentna povišana temperatura ob sevanju panelov vpliva tudi na povišanje temperature vode ter povzroča stres pri ribah ter njihovem razmnoževanju. Nemška ribiška zveza je pripravila usklajeno stališče. Podoben problem se je že pojavil pri načrtovanju velike fotovoltaike na Družmirskem jezeru, kjer smo v sodelovanju z RD Šoštanj sodelovali pri predhodni javni razpravi in opozorili na vpliv na ribe in izvajanje ribolova.

V skupni delovni skupini so obravnavali težave, ki zadevajo tako sladkovodno kot morsko ribištvo. Jan Kappel, generalni sekretar EAA, je poročal o vključenosti EAA v posamezne delovne skupine, projekte in pripravo dokumentov v Komisiji EU. Najpomembnejši dokument, ki je bil sprejet z minimalno večino v evropskem parlamentu, je »nature restoration law«, ki nudi stvarno podlago za zaščito okolja, narave in voda.

Ponovno smo govorili o zahtevi komisije EU za popolno prepoved uporabe svinca v ribolovu in lovstvu, in sicer zaradi negativnih vplivov, ko svinčni obtežilnik ali šibra ostane v vodi oziroma v naravi. Dokončne odločitve še ni, EAA nasprotuje takojšnji popolni prepovedi, dokler ni jasno, kateri element bi ta material lahko nadomestil (npr. volfram ali tungsten), se pa strinja s postopno uvedbo prepovedi majhnih obtežilnikov z dovolj dolgim prehodnim obdobjem. Sorodna organizacija, s katero EAA sodeluje – EFTTA, se strinja s prepovedjo manjših šiber svinca zaradi vpliva na ptice.

Predstavniki Nizozemske, Danske in Anglije so opozorili na probleme z določitvijo tako imenovanih mirnih con. Direktiva EU namreč zahteva, da posamezne države določijo 30 procentov ozemlja (»*protectic*«), delno zaščitene od ostalih obiskovalcev, in 10 procentov ozemlja (»*strictly protectic*«), ki je popolnoma zaščiteno od obiska obiskovalcev. Zaradi neusklajenosti z ribiči pri določanju teh con vlada v nekaterih okoljih veliko nezadovoljstvo, saj je v »*strictly protectic*« območjih ribolov popolnoma prepovedan. Z enako težavo se srečujemo tudi v Sloveniji, saj se s pripravljavci nismo uspeli uskladiti, ko smo usklajevali.

Dr. Miroslav Žaberl

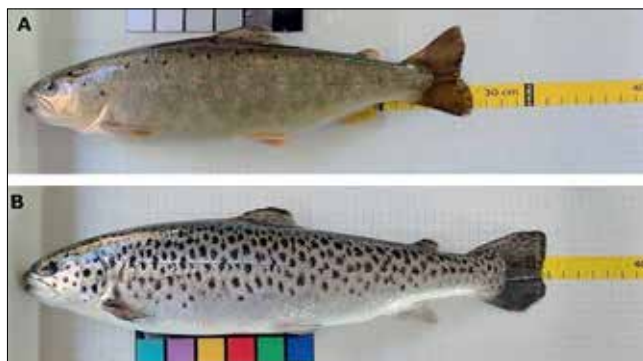
ALI IMAMO V SLOVENIJI ŠE DOMORODNE JEZERSKE POSTRVI?

»Imamo jih! Gašper, imamo jih!« je zjutraj navdušeno vzkliknil Pavel Kotnik iz Ribiške družine Bohinj, čigar telefonski klic me je prebudil v zimsko petkovo jutro. V trenutku sem se predramil in dojel, kaj mi sporoča. Ujeli so jezerske postrvi na drsti v Savici pri Ukancu. Po štirih zaporednih letih neuspešnih poskusov, ki so se izjalovili zaradi visokega vodostaja in motne vode, se jim je tokrat nasmehnila sreča! Ulovili so deset velikih primerkov, ki so jih najprej osmukali in jim nato odvzeli še koščke plavuti za genetsko analizo (slika 1). Vznemirjenja ni bilo mogoče čutiti le na bohinjski strani, tudi mi, genetiki iz Oddelka za zootehniko Biotehniške fakultete, smo težko pričakovali te vzorce. Ekspresno sem se ponje odpravil v Bohinjsko Bistrico, se za en teden zaprl v laboratorij in prišel do presenetljivih rezultatov!

V svoji doktorski nalogi namreč raziskujem genetsko ozadje nastanka jezerske oblike, poreklo in trenutno stanje jezerskih postrvi v Sloveniji. Zanimanje za poreklo jezerke se je najprej oblikovalo v RD Bled, zato sem se primarno osredotočal na blejsko populacijo, vendar je kmalu postalo jasno, da brez bohinjskih jezerk raziskava ne bo popolna.

Jezerska postrv (jezerka) je pojavna oblika ali ekotip, ki ga vrsta potočna postrv (*Salmo trutta*) razvije, če živi v jezeru. Od potočnega ekotipa (potočnice) se razlikuje po obarvanosti (slika 2), jezerka spolno dozori leto kasneje, se večinoma prehranjuje z ribami, raste hitreje in ima tudi večjo kapaciteto rasti.

V Sloveniji imamo samo dve ledeniški jezera z domorodno ihtiofavno, in sicer Blejsko in Bohinjsko jezero. V obeh danes opažamo jezerke. Zgodovinski viri so glede prisotnosti jezerske postrvi v Sloveniji precej jasni: Franke v svoji knjigi *„Die Gewässer in Krain und ihre nutzbare Fauna“* (Vode na Kranjskem in njihova uporabna favna) nedvoumno navaja, da je jezerska postrv prisotna le v Bohinjskem jezeru (1). Avgust Munda leta 1923 v *Lovcu* pojasnjuje, da je jezerska postrv naravno prisotna le v Bohinjskem jezeru, v Blejsko pa naj bi bila umetno naseljena (2). Najverjetneje se sklicuje na prenos iz leta 1919, ko je Ivan Kenda, takratni blejski hotelir, financiral premestitev kar 2000 odraslih jezerk iz Bohinjskega v Blejsko jezero. Ulovili so jih med drstjo in poleg njih vložili še 100.000 mladice, ki so se izvalile iz odvzetih iker. Očitno pa se ta vložek v Blejskem jezeru ni dobro prijel, saj od takrat do leta 1924 praktično niso ujeli nobene jezerke oz. zanemarljivo malo. Munda je zato zaključil, da je

Slika 2: Razlike med ekotipoma potočne postrvi. A - potočni ekotip/potočnica, B - jezerski ekotip/jezerka. Obe ribi sta bili gojeni pod istimi pogoji in sta slikani ob isti starosti – dve leti od izvalitve (foto: Gašper Renko)..

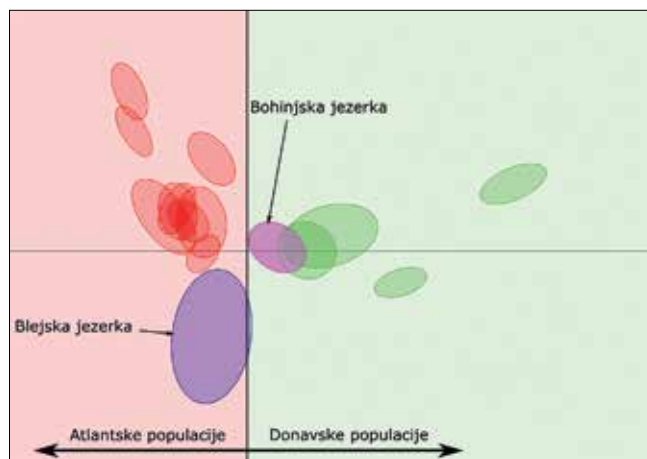
v takratni celotni kraljevini Jugoslaviji Bohinjsko jezero edino primerno življenjsko okolje za jezersko postrv (3). Obstaja še nekaj drugih, vendar manj zanesljivih virov o naselitvah jezerk v Blejsko jezero. Pogosto se omenja prenos postrvi neznanega izvora s strani Nemcev med drugo svetovno vojno. Člani RD Bled navajajo tudi vnose postrvi iz Ohridskega jezera in nekaterih avstrijskih jezer, vendar so zapisi o teh dogodkih izgubljeni. Več uistnih virov govori o prenosih jezerk iz Črne gore v 70. letih; po nekaterih virih iz jezera v Durmitorju (potencialno bi to lahko bilo Črno jezero), po drugih iz Plavskega jezera, kjer živi oz. je živila postrv ,blatnjača‘.

Obe jezera, Bohinjsko in Blejsko, sta nastali z odmikanjem Bohinjskega ledenika pred približno 14.000 leti in sta od takrat povezani preko današnje Save Bohinjke (4). Zaradi njunih podobnih paleogeoloških in ekoloških značilnosti bi lahko upravičeno sklepali, da so v davni preteklosti jezerske postrvi živele v obeh jezerih. Zakaj jih torej pred dobrimi sto leti v Blejskem jezeru ni bilo, medtem ko so jih v Bohinju lovili v velikih količinah? Najverjetnejši razlog je bilo onesnaženje jezera, verjetno pa tudi vnos ribojedih rib, kot so somi in ščuke, ter drugih neavtohtonih vrst (npr. krap), ki so konkurenti za prostor. Konec 80. let se je zaradi sanacijskih ukrepov (natega, dovod Radovne ...) kvaliteta jezerske vode izboljšala, kar – zanimivo – sovpada s ponovnim opažanjem jezerke v Blejskem jezeru.

Leta 1991 se je namreč oblikovala današnja Ribiška družina Bled in začela s projektom ponovne naselitve. Toni Strgar, vodja blejske ribogojnice, je takrat na ustju največjega pritoka Blejskega jezera - Mišce opazil nekaj jezerk, ki so se pripravljale na drst. Uspešno so jih odlovili in tako prišli do svojega prvega materiala za umetno

Slika 1: Rok Čufer in Pavel Kotnik iz RD Bohinj smukata ikrnico jezerke, ulovljeno na drsti v Savici (foto: Gašper Renko).

Slika 3: Diskriminativna analiza glavnih komponent. Na desni strani (zeleno osvetljeno polje) so donavske skupine, na levi (rdeče osvetljeno polje) pa atlantske. Posamezen krog oz. elipsa predstavlja skupino vzorcev ene populacije. Z rdečo so obarvane elipse referenčnih atlantskih populacij postrvi različnega izvora, z zeleno referenčne populacije genetsko čistih donavskih populacij postrvi iz Slovenije (foto: Gašper Renko).

vzrejo jezerk. Jezerke se vsako leto od konca novembra do sredine januarja vračajo na drst v Mišco, kjer jih odlovijo, osmukajo ter zarod vložijo v jezero. Trenutni letni vložek v jezero je približno dve toni, kar poleg zaroda vključuje tudi starejše osebk. Strgar mi je zaupal, da so v zadnjih 30 letih ikram iz Mišce občasno primešali mleček samcev, ki so bili ulovljeni iz Bohinjskega jezera.

Blejske jezerke se uporablja tudi za poribljavanje Bohinjskega jezera: približno po 10.000 mladice na leto v zadnjih 18 letih.

Kot je razvidno iz pregleda zgodovinskih prenosov in upravljanja z ribjimi staleži, je izvor oz. poreklo trenutnih populacij jezerskih postrvi v Blejskem in Bohinjskem jezeru nemogoče zanesljivo določiti zgolj na podlagi obstoječih informacij.

Zato smo se odločili za genetski pristop, in sicer na osnovi analize mikrosatelitov. To so kratki, ponavljajoči se segmenti DNK, ki so zelo variabilni med posamezniki in omogočajo določanje genetskih razlik in identifikacijo izvora posameznikov in populacij. Ta metoda lahko razkrije tudi zgodovinske migracije in genealoške povezave, ki jih npr. morfološke metode ne morejo zaznati. Omogočajo tudi primerjavo z drugimi populacijami postrvi, kar je pomagalo pri ugotavljanju, ali imajo jezerske postrvi skupen izvor z drugimi populacijami ali pa so od njih evolucijsko ločene.

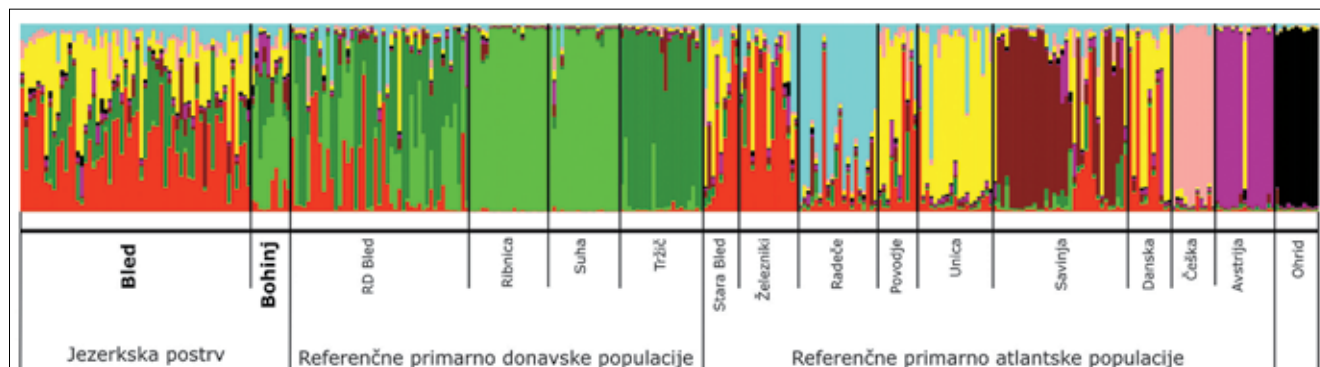
Analizirali smo prostoživeče jezerke, ujete na drsti v Mišci (Bled) in Savici (Bohinj), ter jezerke iz ribogojnice RD Bled in jih medsebojno primerjali. Da bi ugotovili njihovo poreklo, smo dobljene podatke primerjali tudi s podatki iz obsežne referenčne

baze različnih populacij potočne postrvi. To bazo smo vzpostavili skozi dolgoletno sodelovanje z ribiškimi družinami, Zavodom za ribištvo in raziskovalci po Sloveniji in Evropi.

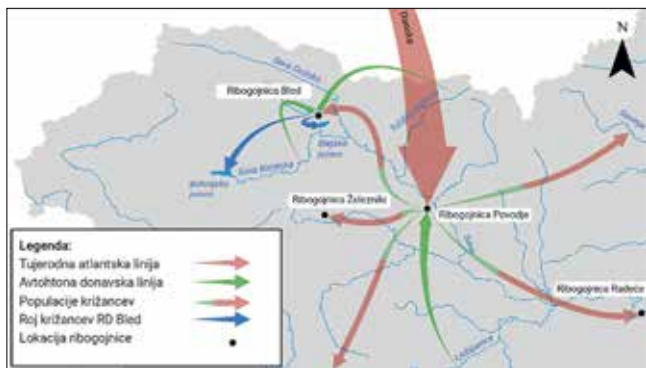
Najprej smo izvedli analizo DAPC (diskriminativna analiza glavnih komponent), ki nam pomaga izluščiti in vizualizirati genetske sile, ki so posledica evolucijskih procesov in sorodstvenih razmerij genetsko enotnih skupin. Te genetske skupine so na grafu (slika 3) prikazane kot elipse. Najpomembnejše razdvajanje je razvidno glede na levo in desno stran grafa, ki loči atlantske skupine na levi od donavskih na desni. Blejsko jezero v veliki večini opazimo na levi strani, torej med atlantskimi, medtem ko je bohinjska jezerka v celoti na donavski strani.

Prisotnost različnih genetskih skupin, dodeljevanje posameznih osebkov tem skupinam in potencialna križanja med skupinami smo preverili še s programom STRUCTURE, ki s pomočjo algoritmov določi število genetskih skupin v celotnem naboru analiziranih vzorcev in deleže skupin, ki jim posamezni osebek pripada (slika 4). Vsak stolpec na grafu predstavlja en osebek; populacije, ki jih tvorijo posamezniki (v našem primeru glede na lokacijo), pa so ločene s črnimi navpičnimi črtami. Vsaka barva opredeljuje genetsko skupino oz. določen genetski profil (različni odtenki zelene so značilni za donavske linije v Sloveniji, rdeča, rumena, modra pa so značilne za različne atlantske ribogojniške linije). Raznobarvni stolpci predstavljajo križance: barve razkrivajo, katere populacije so se križale oz. delež določene barve v stolpcu je sorazmeren z genetskim deležem, ki ga je nek križanec prejel od svojih prednikov.

Analiza je pokazala, da imajo blejske jezerke prevladujoč atlantski genetski profil, torej na grafu (slika 4) so vzorci blejske jezerke opredeljeni z barvami, ki so značilne za ribogojniške atlantske postrvi (rumena in rdeča). Genetski delež, ki ponazarja slovensko avtohtono donavsko linijo (zelen), pa je manj zastopan. Zaradi dolgoletnega vnašanja blejskih jezerk v Bohinjsko jezero smo pričakovali podobno genetsko strukturo tudi pri bohinjskih jezerkah, vendar je bila situacija tu presenetljivo drugačna: močno je prevladoval avtohton donavski genetski delež, medtem ko je bil atlantski precej manj prisoten. Vidimo lahko tudi, da genetskega podpisa ohridske postrvi, ki ga na grafu ponazarja črna barva, ni niti v enem ne drugem jezeru, kar kaže, da prenosa iz Ohridskega jezera ni bilo ali pa ta linija pri nas ni bila reprodukcijsko sposobna in se zato ni obdržala. Glede prenosa črnogorskih jezerk v Blejsko jezero ni mogoče podati neposrednega odgovora, ker originalnih vzorcev iz potencialnih možnih lokacij (i. e., Črno jezero na Durmitorju in Plavsko jezero izpod gorovja Prokletije) ni več mogoče dobiti. Vendar smo v analizo vključili vzorce potočnih postrvi iz črnogorskih rek Tare in Komarnice ter Ljuče, ki je glavni pritok Plavskega jezera (rezultati niso prikazani). Med omenjenimi vzorci in jezerkami iz Blejskega jezera nismo zasledili nobene genetske podobnosti,

Slika 4: Shematski prikaz genetske analize. Vsak stolpec predstavlja posamezno ribo, ki so združene v posamezne populacije, te pa so ločene s črnimi črtami. Različne barve predstavljajo različno poreklo posameznikov. Populacije, ki so homogeno obarvane, so čistejšee od populacij, ki so heterogeno obarvane. Temno in svetlo zelena predstavljata donavske postrvi (na Sliki 3 označene z zelenimi elipsami); rdeča, svetlo modra, rumena, rjava, roza in magenta predstavljajo različne atlantske postrvi (na sliki 3 označene z rdečimi elipsami); črna predstavlja ohridsko postrvi (foto: Gašper Renko).

Slika 5: Shematski prikaz prenosov rib, kot ga lahko predpostavimo na osnovi genetskih analiz in dokumentiranih virov, ki je vplival na današnjo strukturo blejskih jezerk. Prvi prenos iz Danske ribogojnice v ribogojnico Povodje (posreden in neposreden), iz katere je sledilo več prenosov v druge slovenske ribogojnice, tudi na Bled. Med vsemi prenosi so se dogajala križanja z lokalnimi donavskimi postrvmi (foto: Gašper Renko)..

kar nakazuje, da vnos jezerk iz Črne gore verjetno ni zapustil genetskih sledi na blejskih jezerkah.

Naše analize torej nesporno kažejo, da so jezerke v Blejskem jezeru križanci med donavskimi in atlantskimi postrvmi z večinskim deležem atlantskih, hkrati pa so genetsko na moč podobne potočnim postrvim, ki so jih v RD Bled vzrejali v začetku 90. let za potrebe poribljavanja Bohinjke (na sliki 4 označene kot Stara Bled). Obstaja torej velika verjetnost, da so blejske jezerke potomke osebkov, ki so uspeli pobegniti iz ribogojnice in preživeti v jezeru, katerega kvaliteta vode se je ravno v tistem obdobju bistveno izboljšala. Primerjava takratne blejske plemenske jate z drugimi ribogojniškimi osebkami iz Slovenije iz konca 90. let in iz Evrope nas je privedla do postrvi iz ribogojnice Povodje in Unice, s katero upravlja ZZRS. Znano je, da je bila v preteklosti ribogojnica Povodje glavni center vzreje potočnice, kjer so jo nabavljale tudi preostale ribiške družine vključno z RD Bled in ZZRS. Znano je tudi, da so te postrvi v drugi polovici prejšnjega stoletja v več valovih prišle v ribogojnico Povodje neposredno ali posredno iz danskih ribogojnic (D. Bravničar, osebna komunikacija), kar potrjuje tudi karakterističen danski genetski podpis (rumena in rdeča barva na grafu, ki smo ju v večinskem deležu našli pri postrvih iz Povodja, v močno upravljani Unici (ZZRS) in ribogojnici Železniki). Večina plemenskih jat je nastala v večjem delu z oplojevanjem atlantskih iker z ribogojniškimi semenom, v manjšem deležu pa tudi s samci iz divjine, kar je v plemenske jate vneslo manjši delež donavskega genetskega podpisa, ki smo ga npr. zaznali v stari plemenski jati RD Bled (slika 5). Enak podpis smo zaznali tudi pri blejskih jezerkah, vendar je to najverjetneje posledica oplojevanja z bohinjskimi samci, ujetimi v Mostnici, še bolj verjetno pa pobeglimi osebkami nove plemenske jate donavske potočne postrvi, ki jo imajo v ribogojnici Bled in naravno drstjo ter križanjem v potoku Mišca.

Z veseljem ugotavljamo, da pri jezerkah iz Bohinja prevladuje donavski delež, kljub prisotnosti križancev. Če je blejska jezerka primarno atlantska z nekaj donavskega podpisa, je bohinjska popolno nasprotje in je primarno donavska z nekaj atlantskega podpisa. Zaradi hitrega izginjanja jezerskega ekotipa donavske potočne postrvi – ki je verjetno že izumrl v svoji najčistejši genetski obliki – je torej izjemnega pomena ohraniti obstoječi genetski bazen v Bohinjskem jezeru in preprečiti mešanje z jezerskimi postrvmi iz bližnjega Blejskega jezera.

Iz naše raziskave je razvidno, da je zaradi poribljavanja blejskih jezerk v Bohinjsko jezero do določenega mešanja že prišlo. Do sedaj so bili ti vnosi omejeni na vložek nekaj tisoč mladice letno; lahko si samo predstavljamo, kako uničujoč učinek bi na naravno bohinjsko populacijo imela vključitev blejskih jezerk neposredno v načrtovano plemensko jato RD Bohinj. Če odmislimo dejstvo, da je naseljevanje s potomci iz ribogojnic zaradi prilagoditve na

Slika 6: Samec jezerke se pripravlja na drst. (foto: Benedikt Schöffman).

ribogojniške razmere vprašljivo samo po sebi (5,6), bi vnos blejskih jezerk neizogibno vodil h križanju in degradaciji genetske značilnosti bohinjske jezerske postrvi. Križanci bi imeli manjše možnosti preživetja, saj so prilagoditvene prednosti (adaptivni geni), ki so specifične za Bohinjsko jezero, prisotne le pri domačih bohinjskih jezerkah. To je najbrž tudi razlog, da se je ta populacija genetsko tako dobro ohranila, saj vložene blejske jezerke zaradi slabe prilagoditve niso bistveno prispevale k naravni drsti.

Navsezadnje pa ima bohinjska jezerka izjemen pomen ne samo za Slovenijo, ampak tudi za širšo regijo, kjer je bila donavska jezerka nekoč naravno prisotna; kljub temu da vsebuje določen delež neavtohtonih genov, bohinjska populacija izstopa kot najboljši približek prvotni donavski jezerki in zato predstavlja eno najprimernejših izhodišč za njeno morebitno repopulacijo. Glede na nedavne raziskave so namreč vse domorodne donavske jezerske populacije v Avstriji in Nemčiji že nepovratno skrižane oziroma zamenjane z vnešenimi atlantskimi osebkami (7,8). Analiza populacije iz jezera Atter v Avstriji je celo pokazala, da v jezero naseljujejo le še čiste atlantske postrvi (9).

Vsi, ki bi se želeli podrobneje seznaniti z rezultati naše raziskave na slovenskih jezerkah, si lahko preberete znanstveni članek, ki je dostopen na: <https://doi.org/10.1163/18759866-bja10066>.

Gašper Renko in Aleš Snoj

Citirana literatura

1. Franke I. Die Gewässer in Krain und ihre nutzbare Fauna. Ljubljana: 1891.
2. Munda A. Ribe v porečju Save. Lovec. 1923;10(1):314–24.
3. Munda A. Ribe v slovenskih vodah. Ljubljana: Slovensko ribarsko društvo v Ljubljani: 1926.
4. Narodni muzej Slovenije. Bohinj Glacier. Slovenija: Narodni muzej Slovenije: 2019.
5. Álvarez D, Nicieza AG. Predator avoidance behaviour in wild and hatchery-reared brown trout: the role of experience and domestication. J Fish Biol [Internet]. 1. december 2003 [citirano 3. marec 2024];63(6):1565–77. Dostopno na: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/j.1095-8649.2003.00267.x>
6. Sundström LF, Petersson E, Höjesjö J, Johnsson JL, Järvi T. Hatchery selection promotes boldness in newly hatched brown trout (*Salmo trutta*): implications for dominance. Behavioral Ecology [Internet]. 1. marec 2004 [citirano 3. marec 2024];15(2):192–8. Dostopno na: <https://dx.doi.org/10.1093/beheco/arg089>
7. Wetjen M, Schmidt T, Löb C, Schulz R. Erfassung und Dokumentation der genetischen Vielfalt der Seeforelle (*Salmo trutta lacustris*) in Deutschland. Abschlussbericht an die Bundesanstalt für Landwirtschaft und Ernährung. Landau: 2018.
8. Schöffmann J. Trout and Salmon of the Genus *Salmo*. Trout and Salmon of the Genus *Salmo*. American Fisheries Society: 2021. 1–303 str.
9. Marić S, Stanković D, Sušnik Bajec S, Vukić J, Šanda R, Stefanov T, idr. Perils of brown trout (*Salmo* spp.) mitigation-driven translocations: a case study from the Vlasina Plateau, Southeast Serbia. Biol Invasions [Internet]. 1. april 2022 [citirano 24. januar 2024];24(4): 999–1016. Dostopno na: <https://link.springer.com/article/10.1007/s10530-021-02688-0>.

ODGOVORNOST RIBIŠKIH DRUŽIN ZA PREKRŠKE S PODROČJA § SLADKOVODNEGA RIBIŠTVA

Uvod

V predhodnem prispevku smo obravnavali prekrške, ki jih ob izvajanju ribolova lahko storijo ribiči. Tokratni prispevek pa bo namenjen pregledu prekrškov, ki jih pri svojem delovanju na področju sladkovodnega ribištva lahko izvršijo ribiške družine. Zakon o sladkovodnem ribištvi (v nadaljevanju: ZSRib) namreč določa prekrške tudi za pravne osebe, kamor spadajo tudi ribiške družine. Že uvodoma je torej treba poudariti, da lahko prekrške po ZSRib izvrši katerakoli pravna oseba, ki ravna v nasprotju z zakonsko prepovedjo, pri tem pa so nekateri prekrški določeni na takšen način, da jih lahko izvršijo samo obstoječi koncesionarji, tj. ribiške družine. Odgovornost pravnih oseb za prekrške je urejena nekoliko drugače kot odgovornost fizičnih oseb, saj gre pri pravnih osebah za skupen podjem več fizičnih oseb, ki v pravnem prometu zasledujejo skupen interes. Dejanja, ki jih pravne osebe izvršijo, zanje dejansko izvršijo fizične osebe, ki so s pravno osebo v določenem pravnem razmerju, na primer na podlagi sklenjene pogodbe ali pa imajo celo položaj odgovorne osebe.

Prekrškovna odgovornost pravnih oseb

Odgovornost pravnih oseb za prekršek je praviloma akcesorna, kar pomeni, da bo pravna oseba za prekršek odgovarjala zgolj v primeru, ko bo ugotovljena tudi odgovornost fizične osebe, ki dejansko izvrši zakonske znake prekrška. Na podlagi prvega odstavka 14. člena Zakona o prekrških (ZP-1) je namreč pravna oseba lahko odgovorna za prekršek, ki ga pri opravljanju njene dejavnosti storilec stori v njenem imenu ali za njen račun ali v njeno korist ali z njenimi sredstvi. Neposredni storilec prekrška mora torej delovati v imenu pravne osebe oziroma v njeno korist, lahko pa tudi zgolj razpolaga z njenimi sredstvi.

Na podlagi drugega odstavka 14. člena ZP-1 pa pravna oseba odgovarja za prekršek samostojno, in sicer če storilca prekrška ni mogoče odkriti ali če za prekršek ni odgovoren, vendar pod nadaljnjim pogojem, če je vodstveni ali nadzorni organ pravne osebe ali njena odgovorna oseba opustila dolžno nadzorstvo, s katerim bi se prekršek lahko preprečil. V takšnem primeru bo prekrškovni organ moral v izreku odločbe o prekršku jasno opredeliti, katere obveznosti konkretno je bilo dolžno izvršiti vodstvo oziroma nadzorni organ, ki bi lahko prekršek preprečile.¹

Pravne osebe so torej za prekršek lahko odgovorne poleg drugega glavnega storilca, ki je fizična oseba ali pa samostojno, ne glede na morebitno odgovornost fizične osebe.

Pravna oseba pa se očitka, da je odgovorna za prekršek, bodisi akcesorno oziroma samostojno, lahko tudi razbremeniti, in sicer če dokaže enega izmed elementov, ki jih za razbremenitev določa tretji odstavek 14. člena ZP-1, in sicer: da je bil prekršek storjen z namenom škodovanja tej pravni osebi ali pa z zavestnim kršenjem pogodbe, na podlagi katere neposredni storilec prekrška opravlja delo ali storitev za pravno osebo. Nadalje se pravna oseba lahko razbremeni odgovornosti za prekršek, tudi če dokaže, da je do prekrška prišlo s kršenjem navodil ali pravil pravne osebe, ki je v okviru dolžnega nadzorstva pravočasno izvedla vse ukrepe, potrebne za preprečitev prekrška.

V postopku o prekršku to v praksi pomeni obrnjeno dokazno breme, saj mora pravna oseba, ki se ji prekršek očita, dokazati zgoraj navedene elemente in tega ni treba dokazovati prekrškovnemu organu.

Prekrški, ki jih po Zakonu o sladkovodnem ribištvi lahko izvršijo ribiške družine

Ob pregledu zakonske ureditve prekrškov pravnih oseb v Zakonu o sladkovodnem ribištvi lahko ugotovimo, da je zakonodajalec prekrške razdelil

med prekrške po 66. členu ZSRib (v nadaljevanju: običajni prekrški) in hujše prekrške, ki jih je kot takšne opredelil že z naslovom zakonske določbe 67. člena ZSRib.

Kršitve pravil, ki opredeljujejo prepoved smukanja in poribljavanja rib

Prekršek po 1. točki prvega odstavka 66. člena ZSRib izvrši ribiška družina, ki opravlja smukanje, če le-to ni predvideno v ribiškogojitvenem načrtu, in ne pridobi dovoljenja ministra. Menim, da je navedena zakonska določba jasno opredeljena, saj drugi odstavek 15. člena ZSRib, na katerega se opis prekrška sklicuje, določa obveznost pridobitve dovoljenja ministra za smukanje zgolj, če to ni določeno v ribiškogojitvenem načrtu.

Tega pa ni mogoče trditi za naslednji prekršek po 2. točki prvega odstavka 66. člena ZSRib, ki ga izvrši ribiška družina, ki izvaja poribljavanje z ribami iz ribogojnic, ki nimajo dovoljenja, in z ribami, ki niso zdravstveno neoporečne. Glede na naravo prepovedi je zakonodajalec najverjetneje želel v opisu prekrška kot prepovedano ravnanje alternativno določiti obe prepovedi, ki jih vsebuje navedena zakonska določba. Povsem legitimno bi namreč bilo določiti, da izvršitev zakonskih znakov prekrška predstavlja že zgolj poribljavanje z ribami iz ribogojnic, ki nimajo ustreznega dovoljenja, kot ga določa 41. člen ZSRib, nato pa tudi alternativno določiti, da prekršek predstavlja tudi poribljavanje z ribami, ki niso zdravstveno neoporečne, ne glede na njihov izvor.

Zaradi uporabe veznika »in« v opisu zakonskih znakov prekrška pa je mogoče zaključiti, da ne gre za alternativno predpisane zakonske znake prekrška, ampak bo poleg izvora rib, namenjenih za poribljavanje, ki mora izvirati iz ribogojnice in ki nima ustreznega dovoljenja, za izvršitev prekrška potreben še dodaten element, in sicer okoliščina, da ribe niso zdravstveno neoporečne. Na tem mestu je treba dodati pojasnilo, da z razlago kazensko-pravnih pravil, kamor sodijo tudi prekrški, ni dovoljeno širiti pomena zakonskih določb oziroma širiti t. i. cone kriminalnosti.

V tem sklopu je določen še prekršek po 3. točki prvega odstavka 66. člena ZSRib, ki ga izvrši ribiška družina, ki izvede poribljavanje v novozgrajenih objektih brez predhodne spremembe ribiškogojitvenega načrta in letnega programa.

Kršitve pravil, ki opredeljujejo način ribolova, uplen in prenos rib

Naslednji sklop kršitev prepovedi, ki so opredeljene kot prekrški, se nanaša na kršitev dovoljenih načinov ribolova ter uplena in prenosa rib.

Prekršek po 6. točki prvega odstavka 66. člena ZSRib tako izvrši ribiška družina, ki dovoli ribolov na načine, ki so prepovedani po prvem odstavku 25. člena ZSRib. V imenu ribiške družine bi takšno dovoljenje, skladno z ureditvijo društev, lahko podelil predsednik ribiške družine kot zakoniti zastopnik, pa tudi zbor članov, pa tudi drugi organi, ki bi bili v statutu društva opredeljeni kot vodstveni organi.

Zagotovo bi takšno dovoljenje predstavljala neustrezna ureditev internih aktov v ribiški družini, npr. neustrezne določbe Pravilnika o športnem ribolovu, ki bi na primer dovoljevale ribolov z mrežami. Prav tako pa bi bilo mogoče dovoljenje izraziti na kakršenkoli način, tj. tudi ustno izjavljeno dovoljenje.

Ob podrobnejši analizi 25. člena ZSRib lahko vidimo, da se izvršitev zakonskih znakov prekrška povsem pokriva tudi s prekrškom po 1. točki 68. člena ZSRib, ki ga izvrši ribič, ki lovi ribe na načine, ki so prepovedani v prvem odstavku 25. člena ZSRib. Takšna ureditev je tudi logična, saj je upravljanje rib v pristojnosti države, ki lahko edina določi, na kakšne načine je dovoljeno loviti ribe.

¹ Sodba IV Ips 32/2019

V zvezi z dovoljenimi načini ribolova predstavlja prekršek po 9. točki prvega odstavka 66. člena ZSRib tudi odobritev ribolova na načine, ki jih je minister prepovedal.

Takšni ureditvi sledi tudi opredelitev prekrška po 7. točki prvega odstavka 66. člena ZSRib, ki ga stori ribiška družina, ki dovoli upleniti ribe, ki jih je prepovedano upleniti po prvi, drugi in četrti alineji drugega odstavka 25. člena ZSRib.

S prekrškom pa je tudi za ribiško družino inkriminiran prenos žive uplenjene ribe v druge vode, pri čemer bo ribiška družina odgovorna, če bo takšen prenos dovolila.

Tudi v zvezi z organizacijo ribiških tekmovanj so v ZSRib opredeljene prekrški, in sicer predstavlja prekršek po 10. točki prvega odstavka 66. člena ZSRib prirejanje ribiških tekmovanj na trasah, ki niso opredeljene v ribiškogojitvenem načrtu oziroma opustitev obveščanja pristojne ribiške inšpekcije o časovnem načrtu tekmovanj, najmanj 14 dni pred prvo tekmo v nizu tekmovanj.

Kršitve drugih pravil

Prekršek po 4. točki prvega odstavka 66. člena ZSRib izvrši ribiška družina, ki o poginu rib, ki ga zazna, ne obvesti centra za obveščanje.

Še posebej zanimiva pa je opredelitev prekrška po 5. točki prvega odstavka 66. člena ZSRib, ki se nanaša na oviranje dostopa izvajalcu ribiškega upravljanja oziroma na prepoved neškodljivega prehoda ribičev. Prekršek po obravnavani določbi izvrši ribiška družina, ki ne dovoli izvajalcu ribiškega upravljanja ali ribiču neškodljivega prehoda čez svoje zemljišče in zadrževanja na njem zaradi izvajanja ribiškega upravljanja.

Na prvi pogled ni jasno, kaj predstavlja termin »svoje zemljišče« v zakonskih znakih prekrška, vendar se na tem mestu zakon sklicuje na prvi odstavek 23. člena ZSRib, ki obveznost dopuščanja dostopa določa za lastnika ali drugega posestnika vodnega ali priobalnega zemljišča. Navedeni prekršek bodo praviloma torej lahko izvršili lastniki vodnih oziroma priobalnih zemljišč, v praksi poznamo primere proizvodnih objektov, kjer je s pristopno rampo zagrajen dostop. Vendar pa bo za izvršitev prekrška potrebno še nadaljnje oviranje prehoda ali celo prepoved dostopa.

Hujši prekrški

Zakonodajalec je posebej v 67. členu ZSRib opredelil tudi hujše prekrške, za katere je predpisan strožji kaznovalni okvir oziroma globe v višjem razponu kot za običajne prekrške po 66. členu ZSRib.

Ob pregledu navedene zakonske določbe si je težko predstavljati, da bi ribiška družina lahko izvršila prekršek po 4. točki prvega odstavka 67. člena ZSRib, ki ga izvrši pravna oseba, ki izvaja ribiško upravljanje brez sklenjene koncesijske pogodbe. Običajna sestavina koncesijskih pogodb je namreč tudi določba, da je koncesionar ob poteku ali prenehanju koncesije dolžan še naprej izvrševati svoje obveznosti, dokler ni izbran novi koncesionar, ki prevzame obveznosti po koncesijski pogodbi.

Zakon prepoveduje prenos koncesije na drugo pravno ali fizično osebo, zato je tudi povsem logična opredelitev prekrška po 5. točki prvega odstavka 67. člena ZSRib, ki ga izvrši pravna oseba, ki prenese koncesijo na drugo pravno ali fizično osebo. Ker je prenos koncesije možen samo z obstoječega koncesionarja, ki je stranka koncesionarske pogodbe, je tako logično, da drugače kot v zgornjem primeru navedeni prekršek lahko izvrši samo ribiška družina.

Nadalje izvedba posega, tj. gradnje objektov, ki se izvajajo na vodnih zemljiščih brez predhodne pridobitve soglasja Zavoda za ribištvo Slovenije ali izvedba neskladnega posega predstavlja hujši prekršek, opredeljen v 1. točki prvega odstavka 67. člena ZSRib.

Na podlagi 2. točke prvega odstavka 67. člena ZSRib pa bi ribiška družina izvršila prekršek, če bi prenašala žive ribe iz vodnega območja Donave v vodno območje Jadranskega morja in obratno.

Na podlagi 3. točke prvega odstavka 67. člena ZSRib prekršek izvrši pravna oseba (tudi ribiška družina), ki posega na drstišča oziroma vzemirja ribe na drstiščih rib, med drstenjem in v varstvenih revirjih. Zlahka si predstavljamo izvršitev takšnega prekrška na primer ob gradbenih delih, ki bi se v vodotoku izvajala gorvodno v času drsti sulca.

Nadalje hujši prekršek po 6. točki prvega odstavka 67. člena ZSRib predstavlja gospodarjenje s komercialnim ribnikom brez pridobljene vodne pravice.

Prav tako je prekršek opustitev pridobitve dovoljenja ministra za gojitev rib za poribljavanje. Navedeni prekršek po 7. točki prvega odstavka 67. člena ZSRib lahko tako pojmovno izvrši pravna oseba, ki upravlja z ribogojnico.

Bistvene značilnosti postopka o prekršku zoper pravne osebe

Postopek o prekršku se za pravne osebe ne razlikuje bistveno od postopka o prekršku, ki se uvede zoper fizične osebe. Tudi v tem primeru nadzor nad pravilnim izvajanjem ZSRib izvršuje Inšpekcija za ribištvo in lovstvo, ribiški inšpektor pa ima na podlagi 45. člena Zakona o prekrških (ZP-1) tudi položaj prekrškovnega organa, ki lahko samostojno odloča v hitrem postopku o prekršku.

Odgovornost za prekrške pa je pri pravnih osebah urejena nekoliko drugače, kot je bilo predstavljeno na začetku tega prispevka. V postopku o prekršku zoper pravno osebo bo zato bistveno najprej odgovoriti na vprašanje, ali je znan neposredni storilec prekrška, tj. fizična oseba, ki deluje v imenu ali za račun pravne osebe, ki naj bo odgovorna za prekršek ter ali je lahko odgovorna za storitev prekrška. V tem primeru bo pravna oseba lahko odgovorna za očitani prekršek, če bo neposredni storilec prekrška prav tako odgovoren za prekršek, ki ga pri opravljanju dejavnosti pravne osebe stori v imenu, s sredstvi, za račun ali v korist pravne osebe. Takšen primer je na primer prekršek, ki bi ga z nedovoljenim prenosom rib izvršila odlovna ekipa ribičev, kar bi vzpostavilo tudi odgovornost ribiške družine za prekršek. Neposredni storilec prekrška pa je lahko tudi odgovorna oseba ribiške družine, tj. njen predsednik oziroma ima takšen položaj lahko tudi druga oseba, ki je pooblaščen opravljanje dela v imenu, na račun, v korist ali s sredstvi pravne osebe.

V kolikor storilca prekrška ne bo mogoče odkriti ali pa za prekršek ni odgovoren, bo pravna oseba lahko odgovorna tudi samostojno, če bo mogoče vodstvenemu ali nadzornemu organu, ali pa gre njeni odgovorni osebi očitati, da je opustila dolžno, tj. predpisano nadzorstvo. Vsakršna opustitev dolžnega nadzorstva ne zadošča za prekrškovno odgovornost, saj mora biti dolžno nadzorstvo takšne kvalitete, da bi lahko nastanek prekrška preprečilo. Če bi bil podan položaj, ko vodstveni ali nadzorni organ oziroma odgovorna oseba pravne osebe kljub izvršitvi nadzora, ki so ga po veljavnih predpisih dolžni izvajati, ne bi mogli preprečiti prekrška, potem pravna oseba ne bo odgovorna za prekršek.

Sam postopek o prekršku se začne tako kot pri postopku zoper fizično osebo, s pozivom prekrškovnega organa za izjavo storilca o zaznanem prekršku, izjavi pa nato običajno sledi odločba o prekršku, ki je izdana v t. i. hitrem postopku o prekršku. V hitrem postopku se storilec izreče globa v znesku, v katerem je predpisana, če je predpisana v razponu, pa se izreče najnižja predpisana mera globe, če z zakonom ni določeno drugače.

Kaznovalni okvir za prekrške ribiških družin

Kaznovalni okvir za prekrške, ki jih izvršijo pravne osebe, je utemeljeno strožje kot za prekrške, ki jih izvršijo ribiči. Tako je za t. i. običajne prekrške po 66. členu ZSRib predpisana globa v razponu od 200.000 do 500.000 tolarjev, kar ob pretvorbi v evre predstavlja kaznovalni okvir od 834,68 EUR do 2.086,46 EUR.

Tudi za odgovorno osebo pravne osebe je predpisana globa, in sicer od 100.000 do 200.000 tolarjev oziroma od 417,29 EUR do 834,68 EUR.

Za hujše prekrške po 67. členu ZSRib pa je predpisana globa v razponu od 400.000 do 1.000.000 tolarjev oziroma od 1.669,17 EUR do 4.172,93 EUR. Globa je predpisana tudi za odgovorno osebo pravne osebe, in sicer od 200.000 do 600.000 tolarjev oziroma od 834,68 EUR do 2.503,76 EUR.

Sklepno

Ob pregledu ureditve prekrškov pravnih oseb na področju sladkovodnega ribištva lahko zaključimo, da materialna ureditev prekrškov povsem ustrezno sledi prepovedim, ki jih zakon vsebuje z namenom varovanja rib z vidika ureditve dovoljenih načinov ribolova, uplena in tudi prenosa živih rib. Opozoriti gre zgolj na – zdi se da – vsebinsko neustrezen opis prekrška po 2. točki prvega odstavka 66. člena ZSRib. Na ravni vrednot bi bilo namreč povsem legitimno prekršek opredeliti tudi z več alternativnimi načini izvršitve.

Anže Petrovič, univ.dipl. prav.,
član Komisije za pravna vprašanja RZS

Literatura

- Zakon o sladkovodnem ribištvu (Uradni list RS, št. 61/06, ZSRib)
- Zakon o prekrških (Uradni list RS, št. 7/03, s spremembami, ZP-1)
- Zakon o inšpekcijskem nadzoru (Uradni list RS, št. 56/02, s spremembami, ZIN)
- Uredba o ribjih vrstah, ki so predmet ribolova v celinskih vodah (Uradni list RS, št. 46/07)

Ribiški dom RD Vrhnika

KAJ BOTRUJE IZGINJANJU PLATNIC, PODUSTI IN OSTALIH RIBJIH VRST IZ POREČJA LJUBLJANICE

Opaziti je, da se je v nekaj letih drastično poslabšal stalež, s tem pa tudi ulov vseh ribjih vrst v reki Ljubljanici. To stanje je najbolj pereče prav na delu Ljubljanice, s katerim gospodari RD Vrhnika. Sicer se vse ribiške družine vezane na porečje Ljubljanice s številnimi vlaganji trudijo to stanje izboljšati, a kaj ko ni učinkovitih in vidnih rezultatov. Tako je razlogov za zaskrbljenost verjetno več, vzrokov, zakaj ni rib v Ljubljanici, pa tudi? Naj naštejemo samo tiste najbolj pereče, v našem delu vodotoka, nekaterim znane, drugim pa manj znane vzroke takega stanja.

Glavna težava naših voda je **onesnaženje z organskimi in anorganskimi odplakami**. Moramo se namreč zavedati, da je samočistilna sposobnost reke Ljubljanice dodobra okrnjena v teh zadnjih desetletjih zaradi hitre industrializacije in človeškega slabega občutka za naravo. Odplake – ki jih spuščajo v našo reko že na hrvaški strani in so botrovale zastrupitvam s pitno vodo v Loški dolini, kjer Ljubljanica teče še kot rečica Obrh –, so samo mali pokazatelj pereče problematike. Seveda Ljubljanico na njeni poti do nas še dodatno onesnažujejo naselja Cerknica, Pivka, Unec, Logatec in preko ponorov verjetno še kateri drugi kraj, da o kraških vrtačah in zakopanih strupih iz različnih virov sploh

ne govorimo. Samo domnevamo lahko, kaj vse skriva kraško podzemlje iz tovarn. Naj razložim. Osnovna težava takšnega, očem nevidnega onesnaženja (navadno, ko je onesnaženje vidno, vidimo tudi poginule ribe) je odmiranje iker po drsti. Ribe odložijo ikre na onesnaženo dno, čez nekaj časa pa jih prekrije tanka plast strupov, nakopičenih v dnu vodotoka in prav tako zaradi delcev onesnaženja, ki jih voda nosi s seboj, in ker so ikre živi organizem, ne morejo dihati in zato odmrejo. Enaka težava so visoke in kalne vode ter nenehni posegi v manjše vodotoke zaradi regulacij. Ko ikre prekrije blato in pesek pri usedanju, te prav tako odmrejo. Seveda je s tem v veliki meri uničena naravna drst rib.

Zamaški na Podlipščici, glavnem drsnem potoku

Poseg v času drsti na Podlipščici

Eno od onesnženj Ljubljanice, o katerem ste lahko brali v časopisu.

Tu je v nekaj mesecih izginil ves vložek lipana. Ali je za to kriva vidra?

Pri inventarizaciji rib iz našega dela reke (RD Vrhnika) smo odkrili še en dodatno težavo, namreč ribe zaradi **onesnaženja s hormonskimi motilci** spreminjajo spol. Moški osebkii spremenijo spol zaradi prevelike koncentracije hormonov na liter vode v naši reki. Kako pridejo tja ti nezaželeni motilci? Iz raznih odtokov, kanalizacije. Povzročitelji pa smo mi sami z jemanjem kontracepcijskih tablet, iz katerih se ti hormonski motilci preko seča izločajo v naše vodotoke. Seveda se s tem pojavom še dodatno zmanjšuje možnost oploditve že odloženih iker na dnu Ljubljanice. Da pa je danes vse skupaj še veliko bolj zaskrbljujoče, je pri gašenju požara v Kemisu odneslo v vodotok Ljubljanice »neugotovljene« količine genskih motilcev!

Težava našega dela Ljubljanice je nenehno **nihanje vodne gladine** zaradi zapornic na Ambroževem trgu v Ljubljani

in pokvarjene zapornice na Grubarjevem prekopu. S tem ostajajo jarki, kjer se je prej odvijala glavna drst, tako roparic (ščuk) kot ciprinidov, na suhem. Ribe ob visokem vodostaju pritisnejo v te kanale, se tam zdrstijo, voda odteče in ikre ali mladice ostanejo na suhem ter klavrno poginejo.

Dodatna težava, ki se pojavlja, je tudi **nečiščenje kanalov**, ki so povezani z Ljubljanico. Na izhodih, sotočjih kanalov s primarnim vodotokom se zaradi blata nabere zapora v obliki naloženega sedimenta. Ta je malo višja od dna samega kanala in ko ob visoki vodi mladice zaplavajo vanj, da bi se skrile pred močnim glavnim tokom, ob upadu vode ostanejo ujetje in poginejo, ko voda ponikne.

Tudi **ureditve pritokov** Ljubljanice, na primer Podlipščice, ki izvira visoko v Podlipški dolini in je stoletja služila kot glavno drstišče tako za salmonidne vrste (sulec, potočna postrv) kot tudi za ciprinide (platnica, črnooka, klen, podust), je sedaj spremenjena po regulaciji v odtočni kanal. Urejevalci prostora so izničili vse meandre z namenom hitrejšega odtekanja vode iz tega dela, s tem pa vodo na nekaterih delih tako poplavitvi, da je preko poletja in ob visokih temperatur zraka neprimerna za bivanje vseh ribjih vrst. Pogine mladice, ki so se izlegle tam, pa seveda zaradi njihove majhnosti niti ne opazimo, mar ne? Težava so tudi goloseki ob bregovih te rečice, ki ga izvajajo okoliški kmetje in ne Hidrotehnik (kot glavni vzdrževalec vodotokov). Črni potok, ki se izliva v Ljubljanico in povezuje glavna drstišča rib z rdečega seznama v Podlipščici z glavnim vodotokom, že dolga leta tudi onesnažujejo odplake iz kompostarne, tako da se ribiči sprašujemo, kako sulci, ki cenijo čisto vodo, sploh priplavajo po tej kloaki do svojih drstišč. Državo na ta problem že dolga leta opozarjamo, pa se žal ne zgodi prav nič.

Naslednji vzrok takega slabega stanja, na katerega bi rad

Trgovina Kostevc
Trg zbora odposlancev 20
1330 Kočevje

STORM vabe za SULCA

Delovni čas: pon - pet 9:00 - 12:00 & 14:00 - 17:00, sob 9:00 - 12:00
G | 031 611 479 W | kostevc.si E | trgovina@kostevc.si

TRGOVINA KOSTEVČ | WWW.KOSTEVČ.SI

opozoril in je vsem vidno, *posebno v poletnem času*, je povezan z **organskim onesnaženjem dna**, ki botruje prekomerni razraščeni vodnega rastlinja. Moramo se zavedati, da to vodno rastlinje preko dneva proizvaja velike količine kisika, ponoči pa ta isti kisik odžira ribam. Še najbolj nazorno vidna je ta zaraščenost okoli ribiškega doma ter dolvodno, vse do globin v revirju 31. Prav to je tudi eden od glavnih vzrokov, zakaj ni belih rib pri nas. Ponoči jim primanjkuje kisika in se raje premaknejo v znosnejše področje, kjer ni tako drastičnega nihanja.

Naslednji vzrok, ki bi vam ga rad predstavil in se ga slabo zavedamo, je **slaba genska pestrost naših rib**. Kaj to pomeni? Zaradi zapornic in visokih jezov tako na Fužinah kot pri papirnici v Vevčah, ni več normalne prehoda rib med drstjo in s tem izmenjave svežih odpornih genov. Se pravi sveže krvi, ki so jo prinesle jate rib, iz spodnjega dela Ljubljane ali Save, med svojo potjo na dristišča v naših izvirnih delih reke. Te poti so prekinjene, zajezene in sedaj se naše ribe drstijo samo še v začaranem krogu istih osebkov iz tega dela reke; če se! Vsem vam je jasno, da s tem upada odpornost rib in začnejo se pojavljati različne bolezni ter mutacije.

Čeprav je naša Ljubljana v sklopu zaščite Nature 2000 in Regijskega parka Ljubljansko Barje, ugotavljamo, da se v javnosti za varovanje ribjih vrst v reki prav nič ne dogaja, pa tudi nič se ne piše o tem v dnevnem časopisju. Rečica Tojnica je dobila naslovne strani ob požaru v Kemisu, sedaj po štirih letih pa je vse potihnilo in dolgoročnih rezultatov o vsebnosti različnih strupov, ki so takrat iztekli v vodotok, NI! Vzrok verjetno tiči v tem, da večina občanov niti ne opazi rib v vodi, če pa jih že, je običajno komentar k slabemu stanju: »Saj ste jih ribiči vse polovili!«

Nadalje je težava besedna zveza »**ste polovili**«, pa ne mi ribiči, temveč ribojedi ptiči, ki jih prav vneto ščiti zakonodaja in DOPS. Kormoranske jate so se dolga leta dobro hranile v naših revirjih, dokler preprosto niso imele več kaj pojesti. Sedaj opažamo, da se jih bolj malo pojavlja po celotnem toku reke Ljubljane glede na njihovo število v prejšnjih letih. Zato pa smo dobili enormno količino drugih pernatih plenilcev, in sicer belih ter sivih čapelj. Te ptice se ne hranijo z odraslimi ribami, pojedjo pa toliko več ribjih mladice. Vsi

Pomanjkanje vode v ribniku Logatec

naši gojitveni potoki so jih polni in naš gospodar je zelo zaskrbljen nad škodo, ki jo povzročajo na ribjem življu.

Pojav še enega plenilca, ki dobesedno počisti naše vodotoke, je vrnitev **vidre**. V zadnjih desetletjih smo pozabili na domorodno vidro in na to, kakšno škodo lahko naredi na ribjih populacijah. Za primer bom navedel dejstvo, ki smo ga ugotovili ob vložku 250 lipanov, velikosti 20 do 25 cm, v vodotok Bistre, pri gradu Bistra. Lipana smo vložili v poletnem času, naslednje leto v marcu mesecu ni bilo v tem delu vodotoka niti enega predstavnika rodu *Timalus*, pa tudi stalno prisotne potočne postrvi ne. Čez zimo se je na tem področju zadrževala vidra z dvema mladičema in rezultat tega je bil vodotok brez ene same očesu vidne ribe.

In glavni vzrok, ki se ga večina ne zaveda, je **pomanjkanje ribje hrane**. Zakaj? Število vodnih žuželk v naših vodotokih se je zaradi onesnaženja in uporabe raznih vrst pesticidov in ostalih strupov v priobalnih zemljiščih tako poslabšal, da sedaj nekatere vrste, kot so enodnevne, ločnice, da o prodnicah ne govorimo, poslabšal do te mere, da si prav vesel, če opaziš katerega od odraslih osebkov v zraku.

To so tisti glavni vzroki, jih je pa verjetno še več, poleg bolezni, zajedavcev in starosti, ki kosijo med preostankom ribje populacije v naši, nekoč z obilico rib bogati reki Ljubljani.

Besedilo in fotografije:
Vladimir Mikec

Toliko smeti smo zbrali na vsakoletni čistilni akciji.

SVETOVNO PRVENSTVO MASTERS V RIBOLOVU RIB S PLOVCEM

Junija v Plovdivu na Rowing canalu v Bolgariji je potekalo svetovno prvenstvo v ribolovu rib s plovcem za masters, veterane in invalide.

Tja smo ekipa Masters odpotovali 9. 6., v sestavi štirih tekmovalcev: Branko Dimitrovski, Jani Hauptman, Iztok Štraus, Miran Vodopivec, trener Ciril Klemenc in vodja ekipe Avgust Prelog. Del ekipe je krenil na pot s kombijem RD Ruše iz Maribora. Peljali so opremo dveh tekmovalcev, hrano in vabe za ribe.

Drugi del ekipe pa se je odpravil iz Brežic z najetim kombijem, v katerem je bila prav tako oprema dveh tekmovalcev in brezalkoholne osvežitve našega sponzorja. Dobili smo se na parkirišču avtoceste v Zagrebu in od tam skupaj nadaljevali pot proti Bolgariji. Potovali smo čez Hrvaško do mejnega prehoda Bajakovo, nato pa čez Srbijo do mejnega prehoda Dimitrovgrad in v Bolgarijo do mesta Plovdiv. Med 12-urno vožnjo smo imeli nekaj kratkotrajnih postankov za malico in okrepitev pijače. V mesto Plovdiv smo prispeli v nedeljo zvečer, kjer smo si najprej ogledali tekmovalno traso na kanalu Rowing, ki je dolga 2.200 m, ter center, kjer bodo potekali sestanki, žrebanje mest za treninge

(od ponedeljka do četrтка) in žrebanje sektorjev ter štartnih števil za tekmovalni del prvenstva. Po ogledu trase in centra smo poiskali apartmaje, ki smo jih rezervirali konec lanskega leta.

V ponedeljek smo se po jutranji kavi in zajtrku odpravili na žrebanje mest za treninge. Vsak dan smo trenirali v enem od štirih sektorjev tako, da je ekipa trenirala v sektorju, v katerem bo nastopil njen tekmovalec.

Glede ribolova, izbire vabe in hrane za privabljanje rib smo se opirali na nasvete našega Jerneja Ambrožiča (Ambro), ki je 2016 osvojil naslov svetovnega prvaka.

Na treningih smo lovili predvsem srebrne koreslje (80 g) in bonus ribi krapa in amurja s povprečno težo od 1 kg do 3 kg. Lovili smo z match palicami ter tudi s štek palicami najdaljše dolžine 11,5 m na globini do 2,5 m. Treningi so potekali od 8. do 18. ure, razen torka in petka, ko smo trenirali do 15. ure. V torek je bila otvoritev svetovnega prvenstva ob 18. uri v centru

Otvoritvena slovesnost

Slovenska reprezentanca

Treningi na Rowing canalu

Miran Vodopivec z bonus krapom na treningu

Branko Dimitrovski

Jani Hauptman

Iztok Štraus

Zaključek prvenstva s slavnostnim banketom

in predstavitev vseh sodelujočih ekip (masters, veterani in invalidi) s kratkim kulturnim programom in nagovori predstavnikov svetovne ribiške organizacije in lokalnih oblasti.

V petek je bil prvi del tekmovanja. Zjutraj smo vodje ekip izžrebali tekmovalna mesta za svoje tekmovalce. Sektorji pa so bili izžrebani že v četrtek. Prvi tekmovalni dan se je za našo ekipo Masters končal zelo dobro: 3. mesto, 24 negativnih točk od 19 ekip.

1. Italija	12 NT
2. Hrvaška	13 NT
3. Slovenija	4 NT (12,890 kg)
4. Madžarska	24 NT (11,730 kg)
5. Portugalska	26 NT

Posamezno naši tekmovalci:

1. mesto: IZTOK ŠTRAUS	3,920 kg, sektor C
3. mesto: BRANKO DIMITROVSKI	4,315 kg, sektor B
6. mesto: MIRAN VODOPIVEC	3,345 kg, sektor A
14. mesto: JANI HAUPTMAN	1,310 kg, sektor D

Po prvi tekmi je bilo v petek zvečer žrebanje sektorjev za finalno tekmo, v katerem so za naše tekmovalce izžrebali enake sektorje kot prvi dan, tako da ni bilo nejasnosti glede terena, globine in pa tudi tehnike ribolova.

V finalni tekmi v soboto se je najbolje izkazal Branko Dimitrovski, ki je bil v svojem sektorju spet 3. Po dveh tekmah so bili najboljši Italijani, ki so tudi osvojili naslov svetovnih prvakov. Ekipa Slovenije je na koncu osvojila nehvaležno 4. mesto od 19 ekip, kar je zelo dobra uvrstitev. Zmanjkala nam je 1 točka, teža pa je bila večja od tretje uvrščene ekipe Anglije. Tako pač je v

športu. Nekdo mora biti četrti in nekdo zadnji. Skupni vrstni red je bil naslednji:

1. ITALIJA	29 NT
2. MADŽARSKA	35 NT
3. ANGLIJA	61 NT 21,765 kg
4. SLOVENIJA	62 NT 22,765 kg
5. PORTUGALSKA	63 NT
itd. ...	

Uvrstitev posamezno:

1. ANDREA BOTTI Italija	4 NT
2. TIBOR AMBRUS Madžarska	5 NT 10,935 kg
3. GIANCARLO ARMIRAGLIO Italija	5 NT 7,070 kg
4. BRANKO DIMITROVSKI Slovenija	6 NT 9,870 kg
11. IZTOK ŠTRAUS Slovenija	9 NT
24. MIRAN VODOPIVEC Slovenija	16 NT
68. JANI HAUPTMAN Slovenija	31 NT

Kot vodja ekipe Masters Slovenija čestitam ekipi in tekmovalcem za doseženo odlično 4. mesto in tudi našemu najbolje uvrščenemu tekmovalcu Branku Dimitrovskemu za prav tako osvojeno 4. mesto. Slavnostna podelitev medalj in pokalov je potekala tudi ob kanalu Rowing centra po finalni sobotni tekmi in zvečer še zaključna prireditev s slavnostno večerjo v hotelu Ostrova.

V nedeljo zjutraj, 16. 6., smo se počasi poslovili iz Plovdiva in odpravili nazaj proti Sloveniji po isti poti čez Srbijo in Hrvaško. V Brežice smo prispeli v poznih nedeljskih urah z novimi izkušnjami, lepimi spomini in odličnim rezultatom.

Besedilo in fotografije: Avgust Prelog, vodja ekipe Masters Slovenija

EKIPI NOVEGA MESTA DVOJNA ZMAGA

Zadnji počitniški vikend otroci popestrijo s tekmovanjem za pokal Alpe-Jadran in Pokal glasila Ribič. Vreme jim je že nekaj let naklonjeno, vroča in soparna sobota ni čisto nič napovedovala skorajšnjega začetka prvega meseca jeseni in vrnitve v šolske klopi. Tekmovanje, namenjeno mladim do 18 let, se je tisto soboto, 31. avgusta, začelo z žrebanjem ribolovnih mest sektorjev ter z okrepčilnim zajtrkom. Tekmovanja se je udeležilo 13 ekip iz Slovenije, Hrvaške in Madžarske, skupno je tekmovalo 39 posameznikov. Čutiti je bilo vznemirjenje, tekmovalnost, a hkrati tudi prijetno prijateljsko vzdušje. 3-urno tekmovanje so tekmovalci dobro izkoristili, minilo je, kot bi mignil. Temperature so se povzele nad 30 °C, zato je bilo na koncu tekmovanje kar naporno. Po pisku, ki je naznanil konec tekme, je sledilo tehtanje ulova in beleženje rezultatov. Organizatorji ZRD Maribor so vnesli vse meritve ter razvrstili ekipne in posamezne rezultate. Sledila sta kosilo in kratek počitek, med katerim so si tekmovalci lahko ogledali ogledali uvrstitve in se veselili.

Zbranost med tekmo

Uvodne besede predsednika, združenja Alpe-Jadran, Miklosa Kozarija, in predsednika ZRD Maribor, Marijana Gabra

Tehtanje in zapisovanje rezultatov

Letošnji pokali in medalje

Pokala glasila Ribič in pokal Alpe Jadran sta šla v roke ekipe Novega mesta.

Rezultati

POSAMEZNO POKAL GLASILA RIBIČ						
IME	PRIIMEK	RD	ŠTEVILKA	TEŽA	TOČKE	MESTO
URBAN	MIŠICA	NOVO M PETAR SPORT	10	6030 g	1	1.
KLEMEN	ROŽIČ ŠOŠTAR	NOVO M PETAR SPORT	2	5530 g	1	2.
DOMEN	DORNIK	RD RADGONA	10	5220 g	2	3.

ALPE JADRAN POSAMEZNO						
IME	PRIIMEK	RD	ŠTEVILKA	TEŽA	TOČKE	MESTO
URBAN	MIŠICA	NOVO M PETAR SPORT	10	6030 g	1	1.
KLEMEN	ROŽIČ ŠOŠTAR	NOVO M PETAR SPORT	2	5530 g	1	2.
MATE	NAGOC	MOHOSZ	10	4.800 g	1	3.

EKIPNO POKAL ALPE JADRAN			
EKIPA	TEŽA	TOČKE	MESTO
NOVO M PETAR SPORT	15.120 g	4,0	1.
MOHOSZ	12.750 g	9,0	2.
RD RADGONA	9.650 g	11,0	3.

EKIPNO POKAL GLASILA RIBIČ			
EKIPA	TEŽA	TOČKE	MESTO
NOVO M PETAR SPORT	15.120 g	3,0	1.
RD RADGONA	11.740 g	6,0	2.
PTUJ 1	7.370 g	12,0	3.

Pokala glasila Ribič in Alpe Jadran sta šla v roke ekipe Novega mesta

Letos so se Novomeščani odločili vzeti pokal Alpe-Jadran skoraj nepremagljivi ekipi Madžarske, na koncu so domov odnesli oba pokala – Alpe-Jadran in Pokal glasila Ribič.

Miklos Kozari, predsednik združenja Alpe-Jadran, je bil vesel udeležbe, otrokom je čestital za dosežene rezultate ter jih povabil na druženje s tekmovanjem na Madžarsko. Marijan Gaber, predsednik ZRD Maribor, je izrazil veselje, da so se zbrali v takem številu in obenem izrazil željo, da se naslednje leto spet srečajo. Pokal Glasila Ribič je podelila Nuška Božičnik, urednica glasila. Po podelitvi je sledilo še skupinsko fotografiranje vseh udeležencev in organizatorjev, nato pa so se utrujeni odpravili nazaj proti domu, novim zmagam in izzivom naproti.

*Uredništvo,
Foto: ZRD Maribor*

Skupinska za konec

NASLOV DRŽAVNEGA PRVAKA V LRP MLADI SO OSVOJILI: LUKA TANANOVIČ (U-15), URBAN MIŠICA (U-20) IN ROBERT KOLEGAR (U-25)

Ljudje pogosto poudarjamo znani rek »Na mladih svet stoji«, česar se v prvi vrsti zavedajo njihovi starši, ki svoje otroke usmerjajo v zeleni tok življenja. Slednji obsega številna vzgojno- izobraževalna področja, med katerimi svoje mesto lahko najde tudi priljubljena športnotekmovalna dejavnost.

Številni prizadevni starši pogosto spremljajo športno aktivnost svojih otrok in jih k tej pomembni razvojni dejavnosti tudi vzpodbujajo, kar je zelo pohvale vredno dejanje.

Prizadevnost staršev je že vrsto let stalnica, ki je opazna na tekmovanjih naših mladih športnih ribičev. Tudi tokrat so starši – na letošnjem državnem prvenstvu v lovu rib s plovcem na brežini Šmartinskega jezera, s katerim gospodari Ribiška družina Celje –, poletni vročini navkljub zvesto spremljali svoje prizadevne mlade ribiče.

V prijetnem vzdušju ribiškega druženja je potekalo dnevno tekmovanje na skrbno pripravljeni tekmovalni trasi omenjenega jezera, za kar so zaslužni prizadevni organizatorji RD Celje, na čelu katere je Srečko Lah, dolgoletni predsednik športnoribolovne tekmovalne dejavnosti.

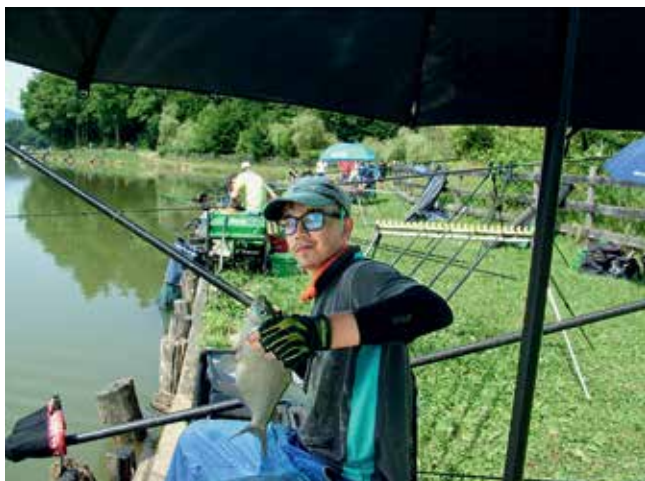
V zgodnjem poletnem jutru je bilo zanimivo spremljati mlade tekmovalce, kako se vneto ter s polno mero zbrano- sti in natančnosti pripravljajo na pomembno tekmovanje v

družbi trenerjev, vodij ter staršev, ki so se skupaj trudili, da jim vsaj delno pripomorejo, da bo vse tako, kot so načrtovali za dosego zelenega končnega rezultata.

Po predhodno določenem urniku tekmovanja se je zaslísal tekmovalcem znani klic – to je bil klic vodje tekmovanja Srečka Laha: »Tekmovalci, zbor!« Sledila je predstavitev novoizvoljenega predsednika RD Celje, Bojana Hočevarja, ki je prijazno nagovoril udeležence DP in jim na koncu zaželel veliko športe sreče in dobrih ribolovnih dosežkov, za kar je bil nagrajen z velikim aplavzom.

Po predsednikovem nagovoru je Srečko Lah opozoril na pravila tekmovanja in ostale zaključne protokolarne obveznosti ter naznanil odhod na tekmovalna startna mesta. Tekmovalna trasa je bila porazdeljena na tri sektorje, v katerih so ločeno nastopili tekmovalci v starostno določenih kategorijah: U-15, U-20 in U-25.

Pred začetkom tekmovanja nas je predvsem zanimalo, ali bodo ribe v tako vročem vremenu sploh želele zaužiti

Na tekmovanju se je bilo treba pošteno potruditi, zato uspeh ni izostal.

Pazljivo odpenjanje ujete ribe je zelo pomembna vrlina ribiča.

Izvrstno mlado tekmovalko Katjo Romih je športna sreča tokrat »obšla«, a ve se, da Katjo »jutri čaka nov dan!«

»Državni prvak (U-25) Robert Kolegar je absolutni prvak ujete teže rib na Šmartinskem jezeru v LRP,« nam je dejal Srečko Lah.

Naši najmlajši (U-15), najuspešnejši tekmovalci so z leve: 2. mesto: Domen Dornik (RD Zagorje), državni prvak Luka Tunanović (ZRD Celje) in 3. mesto: Blaž Javšek (RD Zagorje).

Najuspešnejši tekmovalci kategorije U-20 so z leve: 2. mesto: Žan Bastl (RD Mozirje), državni prvak Urban Mišica (RD Novo mesto) in 3. mesto Klemen Rožič Šoštar (RD Novo mesto).

Z leve: Srečko Lah, Dragan Višič, Žan Bastl in Molan Kojc so uspešno opravili »svoje delo«!

Tokrat so v kategoriji U-25 uspešno lovili ribe z leve: 2. mesto: Rok Košenina (ZRD Celje), državni prvak Robert Kolegar (RD Pesnica Lenart) in 3. mesto: Matic Grivec (ZRD Celje).

pripravljeno ribjo krmo za njihovo privabljanje in seveda vabo na trnku. A bili smo prijetno presenečeni, saj so ribe kar solidno prijemale in naši mladi športni ribiči so se zelo trudili doseči zeleni rezultat. Pri tem je bilo lepo videti tak-

tično ter tehnično izvajanje uspešnega ribolova in njihovo zadovoljstvo, ko je mala ali večja riba zaplaval v njihovo zbirno mrežo za končno tehtanje ulova, ki je sledilo po sodnikovem zvočnem signalu, da je tekmovanje končano. Naj

In še spominska fotografija najuspešnejših tekmovalcev DP v LRP mladi, RD Celje - 2024.

Da »naš mladi ribiški rod« še imamo, so predvsem zaslužni njihovi starši, ribiški mentorji in trenerji, ki si zaslužijo javno pohvalo.

omenimo, da mladih tekmovalcev pri tem ni motila huda vročina, saj so njihovi spremljevalci nenehno skrbeli, da le ne bi prišlo do dehidracije.

Ob zanimivo uspešnem lovljenju rib na brežini Šmartinskega jezera, predvsem zadnjega nedeljskega finalnega dne, smo bili priča vrhunskemu izvajanju ribolova z ribiško palico »match«, lovljenje velikih trofejnih krapov (teže od 5 do 12 kg), ki ga je izvajal naš mladi, izredno nadarjeni slovenski članski reprezentant (zbral je že dva nastopa za člansko slov. reprezentanco; 2022 - Hrvaška in 2023 - Španija), lahko bi rekli naš čudežni dečko Robert Kolegar.

S polno mero radovednosti smo čakali na zadnji zvočni signal Dragana Višiča, glavnega sodnika tekmovanja, da je letošnje DP v LRP mladi končano, da bomo lahko zaploskali najuspešnejšim tekmovalcem, med katerimi bodo trije državni prvaki.

Rezultate je zbrala in s svojimi sodniškimi sodelavci pripravila desna roka glavnega pobudnika tekmovanja Srečka Laha, tj. Helena Kocbek, zelo prijazna in marljiva članica RD Celje.

Najuspešnejši tekmovalci DP v LRP - mladi v letu 2024 so:

Rezultati U-15

1. **Luka Tunanović** (ZRD Celje), 5 NT, 13.770 g ujetih rib;
2. **Domen Dornik** (RD Zagorje) 6 NT, 13.060 g;
3. **Blaž Javšek** (RD Zagorje), 8 NT, 11.991 g;
4. **Maj Nemec** (RD PTUJ); 8 NT, 10.755 g;
5. **Aleš Vesenjaki** (RD Ptuj) 9 NT, 11.898 g.

V finalu je nastopala ena tekmovalka in osem tekmovalcev.

Rezultati U-20

V kategoriji U - 20, je osvojil **1. mesto** in s tem naslov **državnega prvaka Urban Mišica** (RD Novo mesto) 3 NT s t. 24.066 g; **2. mesto** je osvojil **Žan Bastl** (RD Mozirje) 3 NT, a manjšo t. 16.302g; **3. mesto** je dosegel **Klemen Rožič Šoštar** (RD Novo mesto) s 7 NT in t.13.191 g; četrto mesto Jernej Romih (ZRD Celje) z 11 NT in t. 9.445 g; peto je med devetimi finalisti dosegla Julija Savšek (RD Zagorje) tudi z 11 NT a slabšo t. (6.813g) od Jerneja itd.

V kategoriji U-25 je izjemno uspešni 23-letni tekmovalac **Robert Kolegar** (RD Pesnica) z **zmagama 1. in 2. finalnega dne**, z veliko prednostjo prejetih le 2 NT in skupno t. (24.133 + 43.146) 67.279 g ujetih rib osvojil **1. mesto** ter s tem **naslov državnega prvaka**; **2. mesto** je osvojil **Rok Košenina**, 6 NT s t. 28.936g; **3. mesto Matic Grivec**, 6 NT, a manjšo t. 27.936 g (oba izjemna tekmovalca sta iz ZRD Celje); četrta je bila tokrat naša večkratna državna prvakinja Klementina Križanec (RD Slovenska Bistrica) 7 NT s t.17.203 g; peti je bil Patrik Vozel (RD Zagorje) 9 NT s t. 14.353 g in šesto mesto med prisotnimi sotekmovalci je pripadlo Niku Belčiču (RD Pesnica) 13 NT s t. 4.036 g ujetih rib.

Najuspešnejši tekmovalci omenjenega DP v LRP mladi so ob razglasitvi končnih rezultatov prejeli lepe kolajne in pokale v družbi Milana Kojca, predstavnika RZS ter predsednika RD Mozirje, Srečka Laha, predsednika TK RD Celje, in glavnega sodnika tekmovanja Dragana Višiča, za kar jim iskreno čestitamo, tistim malo manj uspešnim pa želimo več športne sreče na tekmovanju v prihodnjem letu.

Po uspešno končanem športnoribolovno tekmovalnem dogodku je prijetno športno druženje popestril uspešni tekmovalac Jani Hauptman (RD Brestanica Krško), in sicer z razveseljivo novico za naše mlade tekmovalce, da se bo prvih pet uvrščenih tekmovalcev kategorije U-20 udeležilo 37. svetovnega prvenstva v LRP - mladi v Srbiji 2024 na rečnem kanalu Donava – Tisa – Donava (DTD), ki bo potekal v kraju Kajtanova Bela Crkva. Ob tem nam je zaupal, da je prevzel delo glavnega trenerja in izrazil zadovoljstvo, da je Robert Šoštar sprejel delo vodje reprezentance, Janez Kozole pa delo pomožnega trenerja. Istočasno je zaprosil prisotne, da če je to le v njihovi moči, naj pripomorejo k razbremenitvi materialno-finančnega zalogaja, kar bi veliko pomenilo za doseg zelenega rezultata, ki ga želijo doseči naši mladi tekmovalci.

Besedilo in fotografije:
Jože Šmejc

ZGODOVINA BELIČARJENJA V SREDIŠČU LJUBLJANE

Zgodovina beličarjenja v glavnem mestu Slovenije ima že zares dolgo brado. Že kot otrok sem izjemno užival ob poslušanju zgodovine in ribolova na reki Ljubljanici, ki teče skozi središče mestnega jedra. Ribiči so mi z veseljem govorili ribiške zgodbe in prigode in že takrat sem srkal znanje. Kdo bi si mislil, da bom to kasneje predajal tudi naprej. Z reko Ljubljanico v zgornjem delu upravlja ribiška družina Vrhnika. Spodnji del je od ribiške družine Vevče, medtem ko s srednjim delom že dolga leta upravlja Ribiška družina Barje. Zelo nas veseli, da vse ribiške družine držimo skupaj in se med seboj res odlično razumemo. Ljubljanica ima zares široko ponudbo samih možnosti za ribolov. Danes pa se bomo dotaknili zgodovine beličarjenja v središču mesta, s katerim upravlja Ribiška družina Barje.

Po pričevanju starejših ribičev so v petdesetih letih prejšnjega stoletja na reki Ljubljanici zgradili začasni jez, ki je služil in preusmeril vodo v Gruberjev prekop. S tem so poskrbeli, da je bila struga Ljubljanice dolvodno skozi

Izliv mestne Gradaščice je mesto, kjer se zbirajo tako mladi kot starejši ribiči.

Mladinec Tibor s svojim ulovom platnice.

Medsebojan pomoč ob utrujanju ribe s palico bolognese.

center prazna. Postavitev jeza je bila odlična priložnost, ki jo je bilo treba izkoristiti. Tako je istega leta na Špici nastalo naravno kopališče. Ljudje so se lahko kopali, veslali, lovili ribe. Morda se nekateri spomnite slovenskega filma Vesna. No, nekateri deli iz filma so bili posneti prav na tem kopališču

Prelepa mrena, ki nudi zares odlično borbo.

Sir je že od nekdaj glavna vaba za velike mrene.

sredi Ljubljane. Čeprav sem predstavnik mlajše generacije, mi ta film vedno pričara nasmeh na obrazu. Ljudje, polni veselja in sreče, česar za danes ne moram reči, da je vedno

Tako imenova Špica, kjer je bilo leta 1952 tudi kopališče.

tako. Med samimi tehnikami ribolova je v tistih časih prevladovalo predvsem beličarjenje.

Ribolov bele ribe je najbolj znan od sotočja reke Ljubljanice in Gruberjevega prekopa, pa do izliva mestne Gradašnice v reko Ljubljanico.

Ribolov je bil včasih ne le sprostitve, ampak so ljudje lovili za lastne potrebe in hrano. Vemo, da meso ni bilo na krožniku ravno vsak dan. No, z ribo pa se je jedilnik malo spremenil.

Nikoli ne bom pozabil zgodbe, ki so mi jih pripovedovali starejši ribiči. Tukaj so bili pokojni Aba, Francelj, Janez, Ernest, Zvone in moj ded Alfonz. Niso imeli različnih palic za vsako tehniko ribolova tako kot danes. Ribiči so imeli teleskopske palice, ki so jih uporabljali za več ribolovnih tehnik. Tudi izbor vab je bil zelo omejen. Uporabljali so naravne vabe, kot so črvi, kruh, žganci, koruza in če so imeli doma sir, so ga uporabljali za lov mren. Kot sem omenil, je pokojni Aba zelo rad lovil na Ljubljani in vsi so ga poznali po lepih krapih, ki jih je že takrat lovil na kruh.

Vodostaj Ljubljanice je bil včasih 25 cm nižji in bila je nekoliko hitrejša kot danes. Tehnika s plovcem je bila zelo zanimiva, saj je bilo mnogokrat veliko ribičev, ki so lovili na priljubljenem mestu na stopnicah v Trnovskem pristanu. Po pripovedovanju mojega deda so se velikokrat postavili v vrsto

Stopnice v Trnovskem pristanu

Zelo rad se vrnem v svoje začetke ribolova.

in potem spuščali plovec dolvodno. Bilo je toliko ribičev, da so se kar menjavali. Prevladoval je ribolov platnic, mren, rdeček in veliko je bilo tudi podusti. Ribe pa so privabljali s starim kruhom, ki je le redko ostajal doma. A če je, so ga porabili za privabljanje rib.

No, s časom se je ta mentaliteta spremenila. Zelo priljubljeno mesto za ribolov je bila tudi pri izlivu mestne Gradaščice v Ljubljano. Tam je svoje korake začel tudi Ivek Tkalič, ki velja za živo legendo Ribiške družine Barje in je še vedno z nami, in to z zelo aktivno vlogo. Obvlada tok Gradaščice ob stiku s Ljubljano v tolikšni meri, da točno ve, ali bo riba prišla ali ne. Največ ribolovnih dni je preživel v povišanem vodostaju. Takrat je hrano nosilo po toku navzdol in riba se je pridno hranila v curku. Ivek je znan po fantastičnih trofejni mrenah nad 80 cm. Je eden prvih ribičev, ki je začel loviti na bolognese palico. Takrat so bile te palice zelo težko dobavljive. A kmalu se je bolognese razširil tudi med ostale ribiče. Dolga palica, lahek pribor in užitek je bil zagotovljen. Ivek še danes zelo rad preda znanje med ostale ribiče, za kar so ribiči zelo hvaležni. Če kdo pozna vodo, jo pozna on.

To so bila leta, kjer se je začel tudi izraz ujema in izpusti. Tudi moj ded in oče sta tako lovila. Ded v tolikšni meri, da je ostale tehnike popolnoma pustil in lovil samo še na bolognese. Točno se spomnim 5m Milo bolognese, ki so jih večinoma kupovali v bližini Italije, kasneje pa v Brežicah.

To so bila res lepa leta. Zelo pa sem vesel, da so vsi te ribiči vplivali tudi na mojo ribiško pot. Že kot otrok sem hodil z očetom loviti na Ljubljano. Oboževal sem mrene. Velja za eno najbolj borbenih rib glede velikosti in teže. Vedno sem rekel: »Grev na mrene, ati!« In verjamem, da me je velikokrat imel polno kapo. Ves čas sem hotel biti ob vodi. Bil sem še tako majhen, da mi je moral pamagti držati palico. Te so bile takrat dosti težje kot danes. Uporabljali

smo od 5- do 6-metrške palice bolognese. Pribor je bil zelo tanek, laški debeline 0,16 mm–0,20 mm. Plovčki teže 3 g. Tanke predvrvice s trnki od številke 8–12. Trnek se je vedno prilagajal izbiri vabe. In ni bilo lepšega občutka, ko smo stali na Trnovskem pristanu in spuščali plovec dolvodno. Rib je bilo in jih je še danes zares veliko. Vse, ki sva jih z očetom ujela, sva vrnila nazaj v vodo. Tehnike se od mojih mladih let niso bistveno spremenile. Še vedno uporabljamo isto tehniko, le oprema je veliko lažja in izbire je res ogromno. Kar pa se tiče teže plovcev in dolžine palic, pa se uporabljajo bolognese palice od 4 do 7 m, na njih pa fiksni plovčki od 2 do 4 g. Izbor vab je danes izjemno velik. Ogromno je različnih sipke hrane za privabljanje rib. Prav tako je veliko različnih naravnih in umetnih vab. Še vedno pa se najpogosteje lovi na naravne vabe, ki so jih uporabljali že naši predniki. To so kostni črvi, deževniki, kompostniki, sir, kruh, zelo priljubljen je francoski kruh, ki ima veliko veziva in nitk ter težje pade s trnka. Včasih je manj več. In z veliko izbiro različnih hran za privabljanje kompliciramo le mi ribiči. Riba bo jedla stvari, ki jih je najbolj navajena in jih ima že v naravnem okolju.

Lahko rečem, da se zgodovina ponavlja. Zelo posebno je loviti na vseh teh mestih, če poznaš vso zgodovino. Tudi danes je najbolj priljubljeno mesto izliv mestne Gradaščice, kjer se ribiči družijo skoraj vsak lep dan. Tukaj ne gre samo za ribolov, ampak predvsem za druženje različnih generacij ribičev, predajanje znanja med mlade in starejše ribiče. Pri-povedovanje različnih zgodb, ki so se zgodile nekoč in teh, ki se dogodijo danes.

Z leti se je veliko spremenilo. Predvsem moram tukaj izpostaviti plovni režim po reki in središču mesta. Včasih so se uporabljali čolni, ki so jih uporabljali za delo. No, sedaj pa se je plovba turističnih ladij res razširila in s tem je morda malo manj tekmovalnih ribičev, ki so leta nazaj tekmovali na trasi Trnovskega pristanišča. Sedaj žal take tekme niso več mogoče, saj je promet ladij prevelik. A vse ima svoje pluse in minuse. Za turiste je to nekaj fantastičnega, za nas ribiče pa ne najboljše novice. A vseeno se vse da prilagoditi, da smo vsi veseli in zadovoljni.

Vsako leto je več mladine, ki najraje lovijo plenilke. A vseeno je vredno ohraniti tudi beličarjenje s plovcem. Zelo nas veseli, da so ribolovna mesta tako obiskana in se tradicija nadaljuje. Predvsem je pohvalno, da za tem stremijo naši najmlajši ribiči, ki zagreto izvajajo ribolovne tehnike naprej in v beličarjenju s plovcem uživajo.

Ribiči smo lahko izjemno ponosni, da imamo reko v središču glavnega mesta, kjer lahko lovimo, in vemo, da je voda čista. Komaj že čakam na nove zgodbe, ki me čakajo na meni tako ljubi Ljubljani.

Besedilo in fotografije: Toni Janežič

NOVO

SEDAJ TUDI FIZIČNA TRGOVINA

Delovni čas: pon - pet 9.00-18.00, sob 8.00-12.00

Poleg UMETNIH MUH, vezalnih materialov, tudi **pestra ponudba artiklov za morski in sladkovodni ribolov**

LUKAFLY

E-mail: luka@lukafly.com Tel: 051 253 841

www.lukafly.com Luka Jezovšek s.p., Črna vas 308a, 1000 Ljubljana

Z NAMERO FINANČNE POMOČI REPREZENTANTKI JULIJI SAVŠEK SE NAS JE OB RIBNIKU V ZAGORJU ZBRALO KAR LEPO ŠTEVILO RIBIČEV

Želja, ki jo je po končanem letošnjem državnem prvenstvu v lovu rib s plovcem mladih ribičev na Šmartinskem jezeru izrazil prizadevni pobudnik odprave slovenske reprezentance (U-20) na svetovno prvenstvo v

Delavna ekipa solidarnostnega tekmovanja, z leve: Ibrahim Džombić – Džomba, ter Julija in Ciril Savšek.

Zmagovalci »tekmovanja pomoči« so, z leve: 2. mesto Janez Kozole (RD Brestanica Krško), v njihovi družbi Julija Savšek, prvak tekmovanja Milan Lelenc in 3. mesto Franci Poglajen (vsi RD Zagorje).

»Pomoči« se je udeležilo lepo število ribičev.

Srbijo in njen glavni organizator, Jani Hauptman iz RD Brestanica Krško, da bi ribiči, če je to le mogoče, priskočili v pomoč razbremenitvi, dopolnitvi finančnega zalogaja stroškov, je padla na plodna tla, kot temu radi rečemo. Zbralo se nas je kar lepo število športnih ribičev na ribniku RD Zagorje v nameri, da z vplačilom startnine udeleženci družabnega tekmovanja vsaj nekoliko pripomoremo pri finančni razbremenitvi naše reprezentantke iz RD Zagorja ter ugodimo prošnji več kot pohvale vrednega pobudnika Janija.

Podobna pohvale vredna dejanja so že kar nekajletna organizacijska stalnica omenjenega finančnega reševanja tekmovalnih odprav širom naše Slovenije, kar potrjuje ljudsko solidarno ozaveščenost pomoči šport-

Spominska fotografija »pomembnega solidarnega druženja« (z leve): Jani Hauptman, Julija Savšek, prizadevni donator Srečko Lavrenčič, Janez Kozole in paraplegik Boštjan Ceglar.

Julija Savšek (v sredini) se je s prijaznimi besedami zahvalila ribičem za udeležbo tekmovanja.

notekmovalni dejavnosti naklonjenih ljudi. Slednji si nedvomno zaslužijo našo veliko zahvalo in naše iskrenega spoštovanje.

Čeravno so že v jutranjem času sončni žarki neusmišljeno prodirali skozi naša oblačila, je bilo med udeleženci tekmovanja čutiti prijetno vzdušje. Tokrat se ni bilo treba preveč naprezati oz. skrbeti, kolikšen bo izplen ribolova in temu primerna uvrstitev, saj je bila namera tekmovanja dobrodelnega pridiha s čutno prisotnostjo družabno hudo-mušnega razpravljanja o raznih ribolovno nepozabnih doživljajih.

Ob omenjenem prijetnem vzdušju je bila, kot temu radi rečemo, postavljena pika na i z neizmerno pozornostjo ekipe, ki je poskrbela, da med tekmovanjem in po njem ne bomo ne žejni ne lačni.

V delavni ekipi je poleg Julijinega očeta Cirila ter karakterno zavednega, marljivega športnega ribiča in uspešnega tekmovalca Ibrahima Džombiča – Džombe na naše začudenje zavzeto zavihala rokave in ne tekmovala tudi mlada reprezentantka Julija Savšek (LRP mladi U-20), ki smo ji tokrat priskočili v pomoč.

A ob tem moramo poudariti, da za omenjeno pravo

Julija in Marinko sta poskrbela, da je bilo vse tako, kot mora biti.

vzdušje druženja v spodnjem etažnem prostoru zagorskega ribiškega Doma, da je vse tako, kot mora biti, veliko postori prizadevni član zagorskih ribičev Marinko Lelenc, ki nas je tudi tokrat, tako kot po navadi, že na jutranjem zboru pričakal z dišečo kavico. Ja, vsaka čast našemu prizadevno marljivemu ribiškemu sotovarišu Marinku.

Po končanem tekmovanju je sledilo tehtanje ulova, ki je pokazalo, da je bil tokrat na ribniku v Zagorju daleč najuspešnejši mladi tekmovalec Milan Lelenc (RD Zagorje), sicer brat Marinka.

Zmagovalna trojica:

1. Mesto Milan Lelenc (RD Zagorje)
2. Janez Kozole (RD Brestanica Krško)
3. Franci Poglajen – Kita (RD Zagorje)

Po razglasitvi rezultatov in po podelitvi kolajn se nam je za udeležbo zahvalil Jani Hauptman, pobudnik omenjenega tekmovanja, in prijetna ter zelo uspešna tekmovalka Julija Savšek, ki nas je po prijetnem zahvalnem nagovoru skupaj s svojim prizadevnim očetom Cirilom povabila na pogostitev domače kulinarike.

Ob izrečeni želji uspešnega nastopa na SP v Srbiji smo Juliji zaželeli tudi veliko športne sreče in se po prijetnem druženju napotili domov v prepričanju, kako trdne vezi dobronamerne volje družijo našo športnoribolovno društveno dejavnost.

Besedilo in fotografije:
Jože Šmejc

KAKO JE STARI PRDÜCL RIBE LOVIL ...

Stari Prdücl, ki je sicer slišal na ime Konrad, je bil dober kolar. V »verštat« je izdeloval odlično leseno orodje, kolesa za kmečke vozove in v zimskem času smuči in sanke za otročad. Bil je dober mojster, tudi delavnico je imel za tisti čas lepo urejeno in opremljeno s stroji. Delal je sam in vedno je imel po enega pomočnika. Ni bil slab mojster, pomočnikom je vedno prizanašal in veliko jih je naučil. O kolarskem poklicu in tudi o lovu rib iz bližnje Drvanje. Neizmerno rad je ribaril in bolj iz strasti kot iz potrebe po ribah za prehrano jezil *miličnike* in ostarelega ribiškega čuvaja iz bližnje Senarske. V zimskih mesecih si je pripravil »but«, to je bila lepa, ravna, nekoliko debelejša leskova palica, na katero se je spredaj nabil dobro ohranjeni podplat zimskega čevlja. Pozno v noč je pregledoval tudi »sak«, to je ribiško mrežo, ki je bila razpeta v loku prav tako na upognjeni leskovi palici. Pred vsako ribiško sezono je pomočniku zabičal, da naj si uredi obveznosti ob petkih tako, da bo lahko z njim ribaril pozni v noč. In da naj o tem nikjer ne govori. Tega pač ne, mu je strogo zabičal, tudi: »če ti bodo nohte vlačili iz prstov. Molči kot grob.«

Neko poletje, ko je Drvanja na pomlad na veliko poplavljal in se razlivala po travnikih, je Konrada spet zamikal ribolov. Vse je imel pripravljeno, tudi pomočnik Stanko si je vzel čas za večerno druženje z mojstrom ob vodi. Možak pa je pozabil, da je tisto pomlad prišel na postajo ljudske milice mladi miličnik od nekod iz Dolenjske, ki je svoje delo vzel prekleto resno. Konrad ga je videl samo enkrat po nedeljski maši, ko so se možje zbrali za točilno mizo pri Vogrinu in pametovali, se pripravili in modrovali, da je kaj. Vsi so bili pametni in zapele so pesti. Ravš je bil popoln, kozarci so švigali po zraku kor krogle na fronti. Mladi miličnik, ki se je slučajno počasi peljal s kolesom mimo gostilne, je zaslišal trušč in kričanje, prislonil kolo k zidu, potegnil pendrek in lop po prvem razbijaču. Ena, dva tri in nedeljskega prepira s pretepom je bilo v hipu konec. Takrat jih je tudi Konrad dobil pošteno preko hrbta. Hitro je odhlačal iz gostilne in pozabil na mladega miličnika. Miličnik pa ni pozabil nanj in med ljudmi je počasi zbiral informacije o vseh pretepačih. O Konradu mu nihče ni povedal česa slabega, razen jezikava Klara, ki je hihitajoče in posmehljivo bleknila, da naj »tovariš miličnik malo Prdücla za vodo obiščejo in na sobotno ribjo pojedino pojdejo«. To je bilo dovolj, da si je miličnik v svoj zvezek zapisal Konradovo ime in naslov ter pripisal z velikimi črkami – »ribiški tat«. Tega Konrad seveda ni vedel in niti slutil ni, da se mu bo pri prvi ribičiji s pomočnikom vse zalomilo.

Tako je bilo. Naredil se je lep in topel večer, zvezde so zažarele na nebu, psi so jenjali z laježem in petrolejke v izbah so ugasnile. Električno sta takrat imela samo Prdücl in stari Pihler. Vsi drugi so si svetili s

petrolejkami in »šturmancami«. Konrad in Stanko sta se potihoma izmuznila strogi gospodinji Mičiki, pri kolarnici pobrala opremo in hitro navzdol proti Drvanji. Začela sta nizvodno pri Poliču. Konrad je bil s sakom in butom v vodi, Stanko pa ga je spremljal z vrečo na ramenih. Kmalu je priletelo na suho nekaj klenov, potem nekaj ostrizev in vse tiho je bilo. Ko sta bila blizu Zibot, kjer je Drvanja zavila proti Verjanam, je Konrad vrgel na suho tri lepe ščuke. Potem še nekaj klenov in ostrizev, ki jih je Stanko počasi spravljval v vrečo. Ko sta že ribarila pred Golobom, se je Stanku zdelo, da je na drugem bregu reke videl temno senco. Postal ga je strah, začel se je tresti kot šiba na vodi. Tudi sicer je bil velik bojazljivec. Ko je Konrad prenehal čofotati v vodi in postal, da bi iz saka vrgel nekaj klenov, je Stanko boječe zahlipal: »Mojster, nekaj je na drugi strani, nekdo gre za nama, pridite iz vode in beživa proti domu, da naju še ne pretepejo, ko jim ribe kradeva.« »Beži no, pa saj nisi deca, koga vraga se bojiš. Kdo pa mi kaj more, ribe so v vodi, voda je od nas vseh in zakaj ne bi tudi jaz enkrat na teden jedel rib, če nam pa tudi dohtarji to pravijo. Greva naprej do stare Pepe, tam lepo končava in s polnim »žaklom« odideva mirno domov po cesti, kot da se vračava s štere,« mu je polglasno odgovoril ribič in spet močno potisnil but pod vrbove korenine v tolmunu. Tisti večer zadnjič, saj se je v trenutku za njim nekaj zasvetilo in slišal je oster glas: »Vi, tovariš, ki kradete ribe delovnim ljudem, pridite takoj iz vode. In vi, drugi tovariš, ki delovnim ljudem odnašate ribe, postojte, da pridem tudi do vas. Red je red, zakon je zakon, tega krivolova je za nocoj in za vse večne čase konec,« se je drl miličnik in mahal s svetilko. »O porka madona, ti hudič ti, kdo ti je povedal, da jaz ribe kradem?« je rezko odvrnil Konrad, počasi stopil s polnim sakom rib iz vode in se naslonil na buta. »Evo, tovariš miličnik, to kar imava v vreči, bova jedla midva s pomočnikom jutri za obed, to, kar pa je v saku, pa si vzemite vi in nesite vaši lačni deci domov.« Zgučano, tovariš miličnik,« je še pribil Konrad.

Slabe pol ure je trajalo besedičenje, dokler ni miličnik najostreje zabičal Prdüclu, da mu tokrat tatvino rib spregleda in ga ne bo prijavil ne sodniku za prekrške in tudi ne ribškemu čuvaju. A to je bilo prvič, zadnjič in nikoli več. »Tovariš miličnik, vi ste pravi ded, nesite poleg teh rib v saku domov še eno dve ščuke. Stanko, sezi globoko v žakl in daj tovarišu dve največji ščuki. Obečan, da me ne boste več dobili pri ribičiji, to mi je bilo zadnjič,« je ponižno obljubil Konrad. Stanko pa je boječe jecljal, da sta »to malo za hec ribila, saj nista lačna rib, a malo je lušno iti v vodo, naj nam ne zamerijo, tovariš miličnik. Milo ga je še prosil: »Mojster so dober človek, prej vam bodo kaj dali, kot vzeli. Pa moji materi ne povejte, kje sem se nocoj steval.«

Miličnik je držal besedo, Konrad in Stanko pa sta tisto poletje iz Drvanje potegnili še nešteto klenov in ostrizev ter za nameček nekaj prekrasnih ščuk. Naslednje leto pa je Prdücla zadela kap in njegove ribičije je bilo za vedno konec. Spomin pa mu je še ostal in rad je pripovedoval o ribiških štorijah. Poslušal sem ga odprtih ust in kot bosopeti kratkohlačnik tudi sam sanjal, kako lepo bi bilo za nedeljski obed ujeti kakšno ribo, da ne bi samo krompirjeve župe sreballi.

Besedilo in fotografija: Marjan Toš

Slovarček narečnih izrazov:

but – palica za poganjanje rib v mrežo

sak – preprosta ribiška mreža

verštat – delavnica

šturmanca – prenosna svetilka na petrolej

žakel – vreča

obed – kosilo

ribiti – ribe loviti

štera – opravljanje obrti na domu /krojači, kolarji, čevljarji,

pokrivači streh/

obečan – obljubim in ..

steval – potikati se, klatiti se

Zadnji ostanek nekdanjega meandra neregulirane Drvanje v Trebežu pri Verjanah.

POLETNO DOGAJANJE V RD VELENJE

Za velenjskimi ribiči je zelo pester poletni program. Vsak vikend je namreč potekala ena večja ribiška prireditev ob Škalskem jezeru. Gostili smo B-ligo v lovu rib s pomočjo plovca, izvedli tradicionalno prireditev CAR-CARICA, gostili državno ligo posameznikov v lovu s pomočjo krmilnika, izvedli tridnevni tabor za mlade ribiče in ob rudarskem prazniku še 45. Tekmovanje za rudarsko svetilko.

Po osmih letih je tekmovalna komisija pri RZS organizacijo državne lige v lovljenju s pomočjo plovca zopet zaupala velenjskim ribičem. Tako se je v lepem poletnem vremenu zbralo 12 ekip iz B-lige LRP in se pomerili v dveh tekmovalnih dnevih. Na vzorno pripravljenih trasah se je med sabo pomerilo 60 ribičev. Pogled na lepo zasedeno obalo jezera in obilico tekmovalne opreme je za marsikaterega sprehajalca ob Škalskem jezeru bil fascinanten.

V obeh ribolovnih dnevih je bilo ulovljeno več kot 300 kg rib, ki so jih ribiči po tehtanju vrnili v vodo Škalskega jezera. Prav vsi ribiči so se lahko pohvalili z ulovljeno ribo. Prvi dan so bili najuspešnejši ribiči iz RD Ormož, drugi dan pa ribiči RD Šempeter. Podrobnejši rezultati so vidni na internetni strani RZS. Za okrepčilo po naporni tekmi je poskrbel Vasja Mihajlovič, najemnik ribiškega doma, tako da so ribiči zadovoljni odhajali domov in veliko jih je izrazilo željo, da se na podobnem tekmovanju zberemo tudi naslednje leto.

Po sklepu Ribiške zveze Slovenije slovenski ribiči vsako tretjo soboto v juniju praznujemo Dan slovenskih ribičev. Prav zaradi tega smo se velenjski ribiči odločili, da na ta dan izvedemo svoje tradicionalno tekmovanje za naziv ribiški car in ribiško carico. Letos je bilo še posebej svečano, saj smo tekmovanje izvedli že petdesetih po vrsti. Članice in člani tekmujejo v ulovu najtežje ribe. Na skrbno urejenih brežinah Škalskega jezera se nas je zbralo 6 tekmovalk in 32 tekmovalcev. Častni naziv ribiška carica si je s 7,075 kg težkim krapom priborila Marjana Rems, naziv ribiški car pa je s 9,605 kg težkim krapom osvojil Marko

Car in carica skupaj s starešinami

Tekmovalna trasa pod ribiškim domom

Predaja pokala zmagovalni ekipi 2. tekmovalnega dne RD Šempeter

Penava. Tekmovanje smo zaključili s slovesnostjo svečane razglasitve in pogostitvijo udeležencem. Veselo vzdušje je ob zvoku harmonike in kitare odmevalo še dolgo v noč.

Četrti vikend v juniju je bil rezerviran za Državno prvenstvo posameznikov v lovu rib s krmilnikom. Vreme je bilo oba dneva več kot naklonjeno, tako da so bili tekmovalci veseli sence, ki so jo nudila drevesa na tekmovalni trasi. V obeh tekmovalnih dnevih je tekmovalo 36 ribičev, ki so bili razdeljeni v tri tekmovalne sektorje po 12 tekmovalcev. Prvi dan so si sektorske zmage prilovili Tadej Kocbek s 30,440 kg, Benjamin Jurman z 18,720 kg in Srečko Lamut s 25,790 kg ulovljenih rib. Tadej Kocbek je tudi drugi dan uspel zmagati v svojem sektorju s 14,745 kg, sektorski zmagi pa sta dosegla še Božidar Irgolič s 26,640 kg in Matjaž Mesarič s 27,840 kg. Najuspešnejši tekmovalec je tako z dvema sektorskima zmagama postal Tadej Kocbek iz RD Majšperk. V prvem ribolovnem dnevu je bilo ulovljeno 359,710 kg rib, v drugem ribolovnem dnevu pa 352,440 kg rib, ki so bile po končanem tekmovanju vrnjene nazaj v Škalsko jezero. Dosežene teže kažejo, da je Škalsko jezero bogato z ribjim življenjem in še kako primerno za izvedbo podobnih tekmovanj.

Mladi ribiči RD Velenje skupaj z mentorji

Dejan Panič s kapitalnim tolstolobikom

Najboljše ekipe 45. Rudarske svetilke

Jezerska postrv, 92 cm, spuščena nazaj v jezero

Tudi letos so mentorji mladih ribičev pripravili 3-dnevni tabor za mlade ribiče, ki je potekal že v 25. izvedbi zapored. Devet mladih ribičev je tako preživelo tri dni ob Škalskem jezeru, kjer so spoznavali različne tehnike ribolova, se pomerili v tekmovanju v lovu rib s plovcem in se družili ob družabnih igrah. Za spanje in prehrano je bilo poskrbljeno v sklopu ribiškega doma. Kljub večjemu udobju, ki ga ribiški dom nudi, so otroci pogrešali spanje v šotoru, ki je pomenilo stalnico pred koronskimi časi. Za zaključek so se pomerili v pravem ribiškem tekmovanju in v kategoriji do 10 let dosegli sledeče rezultate:

1. mesto - Vid Beznik	4728 g
2. mesto - Aleks Glink	4566 g
3. mesto - Kristjan Kumer	4284 g

V kategoriji do 15 let pa so bili doseženi sledeči rezultati:

1. mesto Amar Melić	9350 g
2. mesto Aljaž Hribar	3902 g
3. mesto Denis Sutnjak	3271 g

Ostali udeleženci se zaradi zdravstvenih težav in odsotnosti niso udeležili tekmovanja.

V sklopu praznovanja 3. julija, dneva slovenskih rudarjev, smo izvedli že 45. tekmovanje za Rudarsko svetilko. Le malo je podobnih ribiških prereditev s tako dolgo tradicijo. Tekmovanje je zelo dobro obiskano, saj so ribiči po koncu tekmovanja pogoščeni s tradicionalno rudarsko malico, to je celotna svinjska krača, četrtina belega kruha in čebula. Letošnjega tekmovanja se je udeležilo 20 tričlanskih ekip. V lepem, sončnem vremenu so skupno ulovili 55,150 kg rib, ki so jih po tekmovanju vrnili nazaj v vodo Škalskega jezera.

Po sektorjih so najuspešneje lovili:

Sektor A:

1. mesto Andrej Ložič	8,400 kg
2. mesto Sašo Ačko	4,745 kg
3. mesto Branko Vreča	4,185 kg

Sektor B:

1. mesto Vlado Šumak	9,000 kg
2. mesto Vojko Waithauzer	7,625 kg
3. mesto Stanko Rogina	5,335 kg

Sektor C:

1. mesto Ziad Bašič	4,680 kg
2. mesto Boro Tunanovič	4,625 kg
3. mesto Boštjan Zupanc	3,741 kg

Pri ekipah pa so bili najuspešnejši:

1. RD Mozirje (Andrej Ložič, Bojan Lukše, Stanislav Weiss)	15 KT-14,813 kg
2. RD Slovenska Bistrica (Ačko Sašo, Rogina Stanko, Vešnik Jasni)	17 KT-11,259 kg
3. RD Laško 2 (Fikret Dervišević, Ziad Grošič, Boštjan Zupanc)	18 KT-7,876 kg

Ob vsem delu, ki smo ga velenjski ribiči opravili, pa smo našli tudi čas za ribolov. Tako se je tajniku Dejanu Paniču nasmešnila ribiška sreča in je 2. 7. 2024 uspel uloviti 47,650 kg težkega tolstolobika. Po uro in pol dolgi borbi in kratkem slikanju za spomin je riba zaplaval nazaj v Škalsko jezero. Bojan Obrovnik pa je v Velenjskem jezeru v začetku septembra ujel 92 cm dolgo jezersko postrv, ki je tudi zaplaval nazaj v svoje globine.

Besedilo in fotografije: Niko Vivod

TEKMA V LOVU RIB Z UMETNO MUHO V RD MEDVODE

Že dalj časa je med tekmovalci zorela ideja, da bi na Sori, s katero gospodari RD Medvode, poleg tekme državnega prvenstva v muharjenju izvedli še tekmo v ribolovu na največjega lipana. Tekmovalna trasa je bila podaljšana še po desnem bregu Save do trgovine Hofer.

Pokali in praktične nagrade

Tekmovalec

Od leve proti desni: Danilo Bižal (prispeval pokale in nagrade), Rajko Zajc (predsednik RD Medvode), Lorenzo Čekić (zmagovalec v obeh kategorijah), Andrej Ledinšek (drugo mesto v kategoriji največja skupna dolžina rib), Miroslav Žaberl (tretje mesto v kategoriji največja skupna dolžina rib).

Največji lipo tekme

Tekmovalci so se zbrali 13. julija, uro pred tekmo, nasproti tržnice v Medvodah. Tekmovanje je potekalo od 8. do 12. ure. Za rezultat sta šteli dve kategoriji. Največji lipo in skupna dolžina ujetih rib. Štele so vse ribe, razen tistih, ki so bile v lovopustu. Nekaj dni pred tekmo je bila temperatura vode v Sori v popoldanskem času nad 20 stopinj Celzija. Iz tega razloga je bila tekmovalna trasa podaljšana po desni strani Save. Sava je bila za 5 stopinj hladnejša.

Podaljšana trasa je doprinesla k boljšemu rezultatu, saj je bil na sotočju Save in Sore ta dan ujet največji lipo v velikosti 48 cm.

Po zaključku tekme na Sori so se udeleženci tekme zapeljali do ribiškega doma RD Medvode, kjer so počakali na razglasitev rezultatov. Za nagrade in pokale je poskrbela trgovina Šport Danilo iz Kranja.

Pokal za največjega lipana je prejel Lorenzo Čekić. V kategoriji skupne dolžine rib je prvo mesto zasedel Lorenzo Čekić, drugo mesto Andrej Ledinšek in tretje mesto Miroslav Žaberl.

Tekmovalci so bili nad potekom tekme in nad samim dogodkom v celoti navdušeni. Izrazili so željo, da je treba tekmo uvrstiti na seznam vsakoletne prireditve.

Po razglasitvi rezultatov je sledilo druženje in pogostitev z divjačinskim golažem, ki ga je skuhal ekipa RD Medvode.

Besedilo in fotografije: Rajko Zajc

8. TABOR MLADIH RIBIČEV RD SLOVENSKA BISTRICA

Ko je lansko leto zaradi premalo prijav odpadel tabor za mlade ribiče RZS, sem se kot predsednik Komisije za delo z mladimi (KDM), da naredimo tabor za mlade na nivoju svoje RD. Spomladi smo na sestanku komisije sprejeli načrt dela in tabor na Pragerskem je v soboto in nedeljo, 13. in 14. julija, predstavljal eno od zahtevnejših aktivnosti. Ker pa smo ekipo mentorjev dopolnili in pomladili, nam ni bilo težko.

Seveda smo se zavedali odgovornosti in zahtev po varnosti mladih udeležencev tabora vsak trenutek.

Na tabor smo povabili vse RD v ZRD Maribor in RD Celje, a žal prijav ni bilo. Seveda je čas počitnic in dopustov pokazal, da imajo mladi že kar preveč aktivnosti in ribičija je le ena izmed njih.

Nekaj uvodnih napotkov.

Prikaz beličarske opreme.

Vežanje umetnih muh.

Tudi punce znajo ujeti ribo.

Dvojni prijem - dvojna sreča.

V soboto zjutraj nas je pozdravil g. Valand, predsednik RD SB, in nam zaželel uspešno izvedbo tabora. Izvedli smo šolo ribolova s poudarkom na beličarjenju, talnem ribolovu - krapolovu in muharjenju. Seveda teorije o ribah, ribolovu, organiziranosti, zakonskih predpisih, delovanju RD, ZRD in RZS ni manjkala.

Po kosilu smo izvedli ribiški kviz s 100 vprašanji in mladi so pokazali zavidljivo znanje.

Popoldanski ribolov je potekal pod nadzorom mentorjev in opozorila o prihajajočem neurju smo vzeli resno ter takoj pospravili opremo v šotore ter se umaknili na varno pod streho ribiškega doma. Čez nekaj minut nas je dosegla nevihta, ki je z močno točo pustošila čez okolico Sl. Konjic, Oplotnice in Sl. Bistrice proti Pragerskemu. Med točo je priletelo nekaj »pomaranč«, a na srečo posledic razen nekaj mokre opreme za nas ni bilo. Kmalu se je prikazalo sonce in premočene stvari smo lahko dali sušiti. Popoldanski ribolov se je lahko nadaljeval, kot da nevihte sploh ne bi bilo.

Spominska skupinska slika udeležencev.

Sledila je večerja in nadaljevanje ribolova. Ker se je bližala noč, smo še enkrat poudarili pomembnost nočnega dežurstva zaradi varnosti mladih udeležencev. Noč je minila mirno in brez težav.

Zjutraj že pred bujenjem je nekaj najbolj zagretilih mladih že lovilo in pokazalo svojo ribiško strast.

Po zajtrku s slastnimi palačinkami smo tekmovali in ribe so lepo prijemale, tako da so vsi mladi ujeli ribo.

Po kosilu je sledilo pospravljanje tabora in ribolov do 18. ure, ko smo pred zbranimi starši podelili priznanja ter nagrade vsem mladim udeležencem tabora.

Zahvaliti se želim najprej vsem mentorjem Simonu, Vitu, Stašu, predsedniku sekcije Pragersko Tadeju, Primožu, kuharjema Simonu in Tomu ter ostalim, ki so nam pomagali za izvedbo tabora.

Zahvaliti se je potrebno tudi vsem sponzorjem: VCB - Gor. Ragdona, Konki Keber Vladimir, s. p., BF baits - Soršak Oto, Trofeja center MB - Čapek Dejan, Fijavž Uroš, s. p., Koren Mitja, Cvetličarna Just, PGD Pragersko.

Nasmeh na licu in iskrica v očeh mladega ribiča ob ujetju ribe je najlepše »plačilo« mentorjem za opravljeno delo.

**Konrad Hohler, Predsednik komisije za delo z mladimi ribiči
RD Slovenska Bistrica, foto: RD Slovenska Bistrica**

TABOR MLADIH RIBIČEV V RIBIŠKI DRUŽINI VRHNIKA

V ribiški družini Vrhnika se je konec junija odvijal 8. tabor za mlade ribiče. Na taboru se je zbralo 20 otrok, od tega kar nekaj povratnikov, ki so se naših taborov udeležili že tretjič. Pod vodstvom mentorjev in izkušenih ribičev so se mladinci učili o skrivnosti ribolova. Poleg tega so organizatorji tabora v urnik vključili tudi zabavne dejavnosti in otroške igre. Dogajanje je potekalo ob ribniku pri ribiškem domu v Sinji Gorici, kjer so se mladi ribiči preizkusili v različnih tehnikah ribolova.

Mentorji so predavali o različnih načinih ribolova, vključno z muharjenjem, vijačenjem, beličarjenjem in posebej o krapolovu, ki je bil rdeča nit dogajanja. Otroci so se tako seznanili z različnimi tehnikami in pridobili dragocene nasvete ter znanje za nadaljnji uspešni ribolov.

Na koncu dvodnevne tabora je potekalo tekmovanje, kjer so se mladi nadobudneži pomerili v lovu na največjo ribo v ribniku pri ribiškem domu. Tekmovanje je bilo polno vzdušja

Najmlajši udeleženec tabora Job in njegov nenavaden ulov

Vodja tabora Miki je mladim razložil potek dogajanja.

Aljaž in najboljši krap dvodnevne tabora

in navdušenja, saj so se otroci trudili pokazati svoje veščine in znanje. Bili so navdušeni nad vsako ulovljeno ribo, tudi če ni bila njihova! Njihovi obrazki so se svetili od navdušenja, ko so držali

Zmagovalec tekmovanja Alen s svojo ribo

Naša ribička Nina in njen ulov

Mladi udeleženci tabora in mentorji

svoj ulov v rokah. To je bil trenutek, ki jim bo še dolgo ostal v spominu. Zmagovalci so prejeli različne nagrade. Prvouvrščeni so dobili v spomin pokale in diplome ter praktične nagrade, kot so ribiške palice, vabe in drugo opremo za ribolov. Otroci so bili ob prejemu nagrad navdušeni in ponosni na svoje dosežke! Seveda so tolažilne nagrade prejeli prav vsi udeleženci tabora. Organizatorji smo poskrbeli za prijetna presenečenja, da bi tabor mladih ribičev bil še bolj nepozaben. Med presenečenji so bile nagradne igre, zabavne aktivnosti in celo posebni gostje, kot so izkušeni ribiči, ki so delili svoje zgodbe in nasvete. Prejemanje medalj, diplom in praktičnih nagrad je zagotovo povečalo njihovo veselje in motivacijo za nadaljnje ribolovne podvige. Pomembno je, da so vsi udeleženci dobili priložnost izkazati svoje veščine in se ob

tem obenem zabavali. Prepričani smo, da je tabor pustil pozitiven pečat na vseh udeležencih tega lepega dvodnevnega druženja.

Na koncu se zahvaljujemo vsem sponzorjem, ki so omogočili izvedbo tabora, in sicer: **Pekarni Orex, Trgovini Modest, Ribiški trgovini Kostevc, Molek SI, Slaščičarni Berzo, Mesarstvu Blatnik, Cankarjevemu hramu, M Orel d. o. o., Clavis d. o. o., Zavarovalnici Triglav, JKP Vrhnika**, pa tudi glavnim sponzorjem z ribiškimi vabami za krape – to so podjetja: **Carpster, Trakker Slo, Vercarpybait**s. Brez njihove podpore in pomoči ne bi bilo mogoče organizirati tako uspešnega dogodka s tako bogatimi nagradami za najmlajše.

Hvala vsem, ki ste prispevali k uspehu tabora mladih ribičev v Ribiški družini Vrhnika!

Besedilo in fotografije: Vladimir Mikec

MINI TABOR MLADIH RIBIČEV BRESTANICA

Ribiška družina Brestanica-Krško v letošnjem letu beleži porast članstva in tako šteje nad 220 rednih in pridruženih članov. V veliko veselje nam je, da je predvsem pri novih članih veliko število mladih, različnih starosti od 10 let do študentov.

Glede na takšno zanimanje smo se v vodstvu odločili, da je treba mladim ponuditi možnost spoznavanja ribolova v nekoliko drugačni obliki, kot jo nudi ribolov v spremstvu. V maju smo razpisali tako imenovani Mini tabor oziroma srečanje mladih ribičev na ribniku v Brestanici. Zaradi medsebojne primerljivosti smo upoštevali možnost udeležbo mladih v starosti od 10 do 14 let, ki jih je v družini preko 25. V naboru dejavnosti smo predvideli osnovno spoznavanje ribiške družine in okolja, v katerem deluje, različne načine ribolova, spoznavanje potrebne opreme za ribolov in osnove ribiške etike.

Za podajanje in izvajanje programa smo zadolžili vodstvo, tekmovalno komisijo in sekcije, ki delujejo v družini (kraparsko sekcijo, sekcijo za vijačenje). Bivanje ni bilo predvideno in so za vsakodnevno prisotnost poskrbeli starši.

Tabora se je udeležilo 11 mladih, ki so dobili majice, ter vsakodnevno malico in kosilo. Druženje je potekalo od 9. ure do poznega popoldneva. Glede na veselje do ribolova je večina aktivnosti potekala ob vodi. Organizirali smo tekmovanje v dveh poljubnih tehnikah in moramo priznati, da so mladi udeleženci pokazali veliko tekmovalnega duha in dosegli zavidljive rezultate. Podelili smo medalje in pokale najboljšim.

Vse stroške v zvezi z organizacijo in izvedbo je prevzela ribiška družina. Zahvala gre vsem članom, ki so izvajali in spremljali celoten potek srečanja.

Najboljši v lovu s plovcem

Zaključek z mentorji

Veseli smo navdušenja udeležencev in pozitivnih ocen staršev, zato bomo s tovrstnimi dejavnostmi z razširjenim programom nadaljevali tudi v bodoče.

Zmagovalci po kategorijah:

Krapolov

1. Filip Četrtnič	18030 g
2. Mark Sintič	12620 g
3. Tilen Robek	5145 g

Lov rib s plovcem

1. Gabrijel Švagan Jazbinšek	11750 g
2. Nik Fridl	6985 g
3. Anže Cerjak	6595 g

Najboljši v krapolovu

RD Brestanica-Krško,
foto: arhiv RD

TABOR MLADIH RIBIČEV V RAČAH

Sladkovodni ribiči smo upravičeno ponosni na svojo 140-letno tradicijo sladkovodnega ribištva na Slovenskem. V razvoj sladkovodnega ribištva je več generacij vgradilo obilo dela in ljubezni, da imamo danes organizacijo sladkovodnega ribištva, ki je vzor tudi mnogim sladkovodnim ribičem v tujini. Delo naših predhodnikov zahteva vse naše spoštovanje in nas tudi zavezuje, da ga nadaljujemo. Danes smo žal razmeroma stara organizacija, povprečna starost članov RZS je visoka. Če želimo kot pomembna organizacija civilne družbe obstati, moramo vse moči usmeriti v delo z mladimi. Stara modrost pravi, da na mladih svet stoji, in to velja tudi za ribičijo. Zato mora biti v delu tako naše organizacije kot ribiških družin delo z mladimi med najpomembnejšimi, če ne kar najpomembnejša naloga.

Mladim ribičem moramo na njim prilagojen način predstaviti poslanstvo naše organizacije in bistvene naloge nas, sladkovodnih ribičev – skrb za zdrave vode in ribji življenj v njih, čisto naravo, ribolov in odnos do rib, tovarištvo in bogato tradicijo ribištva na Slovenskem ter nanje prenesti vse svoje znanje. Le če nam bo uspelo, da v mladih vzbudimo ljubezen do narave, voda, rib in ribičije, bodo tudi oni to tradicijo lahko uspešno nadaljevali. Naše sporočilo mladim mora biti, da skozi ribičijo razvijamo tovarištvo, medsebojno spoštovanje ter spoštovanje do rib in etičnega načina ribolova.

Prav mladinski tabori pod vodstvom strokovno usposobljenih mentorjev so lahko zelo dobra oblika dela z mladimi. Naloga krovne organizacije pa je, da strokovno usposobi dovolj mentorjev, ki bodo delali z mladimi ribiči. Na taboru lahko mladim ribičem na neposreden in nevsiljiv način predstavimo vse vidike sladkovodnega ribištva. Prav je, da tam mladi ribiči tudi med seboj na nek način tekmujejo, kdo bo uspešnejši. Ne sme pa biti bistvo tabora v tekmovanju in spodbujanju tekmovalnosti. Naše sporočilo mladim mora biti, da skozi ribičijo razvijamo tovarištvo, medsebojno spoštovanje ter spoštovanje do rib in etičnega načina ribolova. Pri tem morajo imeti mentorji obilo znanja in izkušenj iz pedagoškega dela, da pripravijo takšen program, ki bo mlade pritegnil in jim hkrati posredoval čim več znanja. V spominu mi je zelo ostala ena od točk programa muharskega tabora, ko so sodelavci Zavoda za ribištvo Slovenije mladim posredovali osnovno poznavanje sveta žuželk, ki jih posnemamo pri vezavi umetnih muh. Odkrivanje kamnov v vodi in sveta pod njimi je bila zagotovo ena od točk programa, ki je pritegnila največ zanimanja mladih ribičev. Zato se mi zdi zelo prav, da tudi v našem gasilu posredujemo izkušnje posameznih RD

Zadovoljni mladi udeleženci letošnje male šole ribolova, s priznanji o udeležbi na taboru, skupaj z mentorji.

pri organizaciji tabora, ki bodo lahko služile tudi drugim RD, saj je naš cilj, da bi večina RD temu delu posvečala kar se da veliko pozornosti.

V ribiškem društvu Rače, ki deluje v sklopu RD Maribor, delu z mladimi ribiči posvečajo izjemno pozornost. Vrsto let že uspešno pripravljajo tradicionalni tabor mladih ribičev, ki so mu dali naziv Mala šola ribolova. Letošnji tabor je bil času od 9. do 11. avgusta. Tabor pripravljajo pod pokroviteljstvom občine Rače - Fram, ki ribiški družini vedno, skupaj z lokalnim gospodarstvom, priskoči na pomoč, za kar so jim ribiči zelo hvaležni. Na njem je letos sodelovalo rekordno število 38 mladih ribičev v starosti od 7 do 14 let. Ti so ob jezeru ob ribiškem domu Ribiškega društva Rače v Račah v prijetnem druženju preživeli čudovite tri poletne dni počitnic.

Po uvodnem pozdravu Damijana Simič, vodje tabora, Silva Korena, podpredsednika društva in predsednika društva Rače, so mladim in njihovim staršem predstavili program dela tabora. Tudi letos so jim mentorji – pod vodstvom Damijana Simiča, Jožice Šenica Joce, Ludvika Lamprehta Luka, Franca Vogrina Jungeta, Jožefa Kalčiča Gulija, Vinka Kosca, Boštjana Petka in Andreja Voršiča – pripravili pisan program aktivnosti. Za prehrano mladih je skrbela kuharska ekipa v sestavi Alenke Weiss - Lenčke, Mirana Mesarca-Čoka, na pomoč pa jim je priskočil še Gojko Škorič-Gojc.

Poudarek je bil na naši vlogi varuhov narave, voda in življenja v njih. Predstavili so jim ribje vrste, osnovne naloge ribiške organizacije, kodeks slovenskih sladkovodnih ribičev in pomen druženja in tovarištva v sladkovodnem ribištvu. Mladi so bili v času bivanja na taboru nastanjeni v vojaških šotorih, kar je bilo še posebno doživetje. Obiskal jih je tudi Mitja Kmetec, svetovni podprvak v lovu rib s plovcem iz leta 2022, in jim pokazal, kako pripravimo hrano za krmljenje rib in ribolov z ribiško palico polagalko. En dan tabora so tabornike obiskali tudi rački gasilci in jih z gasilskimi vozili odpeljali na ogled ribogojnice Viher, kjer so spoznali tudi dela v ribogojnici. Veliko je bilo ribolova pod vodstvom mentorjev in zadnji dan je bilo tudi tekmovanje. Ob večerih je bilo prijetno druženje, ki ga je en večer popestril še čarovnik Grega, stari znanec tabora in tudi sladkovodni ribič, s svojim vragolijami in triki. Vsak dan je bil najtežji del, ko je sledila *komanda »spat«*, saj si je bilo treba povedati še toliko zanimivih doživetij tistega dne. Ob tradicionalnem programu spoznavanja sladkovodnega ribištva, rib, tehnik ribolova in seveda ob ribolovu so mladi spoznali tudi delček skrivnosti priprave sladkovodnih rib. Kuharski mojster Gojko Škorič je mladim pomočnikom predstavil, kako lahko pripravijo okusne jedi iz sladkovodnih rib. Ribiči smo v svojem bistvu lovci, česar se nam ni treba sramovati. Prav je, da mladi tudi spoznajo, da ujeta ribo na etičen način lahko tudi uplenimo in pojemo, saj so ribe pomemben del naše prehrane. Z ujetimi ribami pa moramo ravnati spoštljivo in upleniti v okviru dovoljenega števila le toliko rib, kolikor jih bomo pojedli.

Besedilo: Borut Jerše, foto: arhiv Ribiškega društva Rače

Malo šolo ribolova v Račah že vrsto let uspešno vodi Damijan Simič, skupaj z zagnano in dobro usposobljeno ekipo mentorjev.

Tudi mladi ribič Nik Branilovič je spoznaval različne načine sladkovodnega ribolova.

PRVIČ V SAVINJSKI DOLINI

Prvič sem o ribolovu v Savinjski dolini začel razmišljati lansko leto, po muharskem taboru v Osilnici. Tam mi je namreč gospodar Ribiške družine Šempeter za obisk priporočil Braslovško jezero. Enako idejo pa je imel Klemen, ki je vodja mladincev v naši ribiški družini. Tako sva poleti združila prijetno s koristnim in se skupaj odpravila na ribolov. Seveda nisva šla sama. Njega je spremljal sin Mihael, mene pa Tim Dennis – štirje smo imeli precej več možnosti za dober ribolov, kot če bi šla zgolj dva.

S Klemnom sem že nekajkrat lovil in navadil sem se, da resnično verjame v rek Rana ura, zlata ura. Ob vodi želi biti, še preden se sonce dvigne nad obzorjem in tudi tokrat ni bilo nič drugače. Z Mihaelom sta bila na obali Braslovškega jezera navsezgodaj zjutraj, s Timom pa sva se jima pridružila malo kasneje (vsaka minuta spanja se pozna), ko je »bazni tabor« že skoraj stal. Še ena stvar, zaradi katere z veseljem lovim s Klemnom – to je njegova pripravljenost na vse, kar ribič potrebuje pri celodnevem ribolovu. Jaz sicer imam velik senčnik, on pa je s seboj pripeljal kar vrtni paviljon. Tega sicer nismo potrebovali, saj sta fanta

Del jezera, na katerem smo lovili mi, je bil izredno bogat z ribami, tako da palice nikoli niso dolgo mirovale.

Od okoli 50 rib, kolikor smo jih ujeli tistega poletnega dne, je bilo po naši oceni približno 20 ploščicev.

»Moja prva ščuka!« je bil navdušen Mihael. Ta plenilka je prišla ven, kot tudi vse ostale ribe tega dne, s kraparsko opremo pri talnem ribolovu.

Klemen je poskrbel tudi za kosilo, a se mu je lahko posvetil šele, ko je obe svoji palici potegnili ven iz vode. Do takrat pa so ribe vztrajno prijemale.

zaradi zgodnjega prihoda uspela dobiti prostor med drevesi, tako da smo bili kljub žgočemu soncu cel dan v senci. Klemen je pa vzel s seboj tudi blazino oziroma kar zibelko za krape, razkuženo podmetalko, razkužilo za ribe ter ogle in žar za kosilo. Pripravljeni smo bili na vse.

Naša pozicija med drevesi nam je nudila zaščito pred soncem, obenem pa je bilo prostora dovolj, da sta Klemen in Mihael metala na eni strani, kakšnih deset metrov stran pa še midva s Timom. Vsi smo se odločili za talni ribolov, čeprav bi bil gotovo tudi ribolov s plovcem uspešen. Da se nam obeta nekaj posebnega, je nakazal že začetek – še preden sva s Timom razpakirala vso opremo in pripravila vse potrebno za ribolov, sem navezal tigrov orešek in pelet na vabo ter vrgel proti grmovju na drugi strani jezera. Minilo je manj kot 10 minut, ko se je palica sunkovito stresla. Ven sicer ni prišlo nič, saj se je riba snela s trnka, a kakšnih pet minut kasneje naslednja ni bila tako uspešna. Naš prvi krap, po manj kot 15 minutah ribolova. »Danes bo še zanimivo!« sem pomislil. Če ribe že tako prijemajo, ne da bi jih nakrmili, kako bo šele kasneje.

Vsi štirje smo lovili na dno, glavne vabe pa so bili namočeni in zelo aromatični bojliji, sam sem le na eni od palic lovil s tigrovim oreškom. Trije smo lovili čim bližje nasprotnemu bregu (v tem delu je bilo jezero široko kakšnih 40 metrov), z eno palico pa je Tim poskusil precej blizu brega, pod vejami bližnjega drevesa. Večkrat se je namreč že izkazalo, da se na takšnih mestih zelo radi zadržujejo krape, ki jih bližina brega in ljudi ne moti preveč. Tudi tokrat ni bilo nič drugače.

Medtem ko smo pripravljali vse potrebno, je bilo nekajkrat slišati Klemna: »Mihael, pazi, kje hodiš!« Prav na smeh mi je šlo, ko sem ga poslušal, kako opozarja svojega sina. Zdelo se mi je, kot bi poslušal

Dvakrat se nam je zgodilo, da smo imeli dvojni prijem, enkrat pa kar trojnega.

Tim z najtežjim krapom dneva, ki je tehtal štiri in pol kilograme, ujel pa ga je Klemen. Edino, kar bi lahko naš dan v Braslovčah še polepšalo, bi bil kakšen večji krap.

samega sebe, saj sem v zadnjih letih večkrat tako in drugače opozarjal svoja fanta. Očitno so takšna in podobna opozorila neizbežna, ko loviš skupaj z mladimi ribiči. »Zavedaj se svoje okolice,« je čez dan nekajkrat ponovil Klemen, ko je kateri od mlajših članov naše odprave z velikim kraparskim sakom zajel vejo, se spotaknil čez palico ali kaj podobnega.

V bližini najinega lovišča sta bili v vodi dve večji veji. Da se ne bi slučajno kasneje katera od ujetih rib zapletla v njih in ubežala, sva jih s Klemnom poskušala umakniti. Z veliko podmetalko sva ujela in odstranila eno, druga pa nama je povzročila veliko več težav. Na koncu sva jo pustila v vodi, kakšne tri metre stran od palic. »Morda pa ne bo nič,« sva si rekla in odnehala.

Krapi so bili požrešni in v manj kot dveh urah smo jih ujeli že okoli 10. Prav takonekaj ploščičev. Naša najtežja riba (ki jo je ujel Klemen) pa je tehtala štiri kilograme in pol – na koncu dneva se je izkazalo, da je bil to tudi najtežji krap, ki smo ga ujeli v Braslovčah. V bistvu se je toliko dogajalo, da sem vmes nekajkrat dobil občutek, kot bi lovili v ribogojnici. Da pa v resnici ni tako, smo lahko opazovali na drugem bregu. Tam je namreč lovila še ena skupinica ribičev, ki so v tem času ujeli le eno ali dve ribi. Pri nas pa je bila akcija skoraj neprekinjena. Ko je po nekaj urah Mihael postal lačen in prosil Klemna za sendvič, mu je on odgovoril: »Tako, samo to ribo porihtam.« V bistvu je imel vsakih nekaj minut nekdo ribo na trnku. Ker smo napakirali tudi nekaj iger, za primer, da bi bilo fantoma dolgčas (s Klemnom res nisva pričakovala, da bo na Braslovškem jezeru toliko akcije), je eden od njiju vprašal: »Bi se šel kdo igrice?« »Vidva se danes ne bosta imela časa igrati,« je odgovoril Klemen. »Zakaj pa ne?« — »Ker imaš ribo gor!« Podobno se jima je primerilo še enkrat – ravno sta postavila ploščo, že se je oglašil Mihaelov piskač. Stekel je k palici in ribo varno pripeljal do podmetanke. Nekaj trenutkov zatem, ko je spustil ribo nazaj v vodo, je zapiskalo še pri Klemnu. Mihael je palico hitro zamenjal za podmetalko, nato pa se je začela zvijati tudi moja palica. »Dvojni prijem!« sem zaklical h Klemnu. A ni trajalo dolgo, ko je ribo vlekel ven tudi Tim – »TROJNI PRIJEM!« Česa podobnega pa res nismo pričakovali! Na srečo je Mihael svojo ribo potegnil ven kakšno minuto, preden se je akcija začela še za nas tri, sicer ne bi bilo nikogar, ki bi zajemal z mrežo. Najmlajši član naše odprave je odlično opravil svoje delo, ribe so bile na varnem v zibelki, mi pa

Fanta sta se izkazala tako s palicami kot tudi z mrežami.

smo se navdušeno pogovarjali o tem, kar se nam je ravnokar zgodilo. Podobno se nam je kasneje zgodilo še enkrat, a takrat sta naenkrat zagrabili »le« dve ribi.

Za nekaj slabe volje je poskrbel večji krap, ki je prijel na Timov bojli. Sprva je bilo sicer precej veselja in pričakovanja, saj se je riba zelo upirala in po Timovi oceni je bila morda največja tisti dan. Fant jo je spretno pripeljal skoraj do obale, ko je dobila dodaten zagon. Odplavala je na najino levo in našla zavetje v prav tisti veji, nad katero sva nekaj ur nazaj s Klemnom prehitro obupala in jo pustila v vodi. Ne le da je Timu Dennisu pobegnila morda največja riba dneva, obenem ji je uspelo tako preplesti laks, da je Tim na koncu strgal in v vodi pustil celotno navezo. Še ena lekcija, ki smo se je naučili tisti dan – če se nečesa lotiš, to tudi dokončaj! V nasprotnem primeru so lahko posledice tudi neprijetne. A veliko časa za slabo voljo ni bilo, saj se je kmalu oglašil Mihael: »Spet imam ribo!« in nadaljeval: »Ampak je mrtva, plava na površini.« Mrtva? Gotovo se je zmotil, sem pomislil in šel pogledat, kaj se dogaja. Ven pa je prišla še kako živa ... ščuka! »Ščuko imam, ščuko sem ujel!« je bilo slišati Mihaela. »Moja prva ščuka, prvo ščuko sem ujel!« se je njegovo veselje nadaljevalo. V podmetalki se je zares znašla 60-centimetrska ščuka, prva, ki jo je Mihael ujel v svojem življenju! »Ampak tale ščuka je živa, Mihael!« nas je zanimalo, zakaj jo je on proglasil za mrtvo. A kmalu smo razvozlati skrivnost – nekaj metrov od obale je na površini plaval mrtev ploščič. Ta je bil očitno tisti, ki je prijel na Mihaelov bojli, nato pa je ščuka prijela nanj in se nekako sama ujela na trnek. Po obveznem slikanju je Mihael svojo prvo »profesorico« izpustil nazaj, tako kot smo izpustili tudi ostale do tedaj ujete ribe.

Ko se je ura začela prevešati v popoldne, smo se posvetili kosilu. V bistvu nam je priprava kosila povzročala nekaj težav. Ne sicer zaradi hrane, te smo imeli dovolj, Klemen pa je poskrbel tudi za majhen žar in ogelje. Težava oziroma »težava« je bila v tem, da ribe kar niso nehale prijemat. Ko se je ukvarjal z ogljem, je Klemnu zapel piskač. Skrb za ogelje sem prevzel jaz, on pa je poskrbel, da smo ta dan ujeli še enega krapa. Te palice nato ni več namestil, a ni pomagalo, saj se je oglašil še njegov drug piskač. V bistvu ni bilo miru, dokler nismo iz vode vzeli vseh vab! Po kosilu smo nadaljevali z ribolovom. Tisti dan smo ujeli že toliko rib, da smo se povsem natrenirali v prepoznavanju vrste, ki je ugriznila našo vabo. Pa naj je šlo za tresenje konjice palice ali piskanje piskača, proti koncu ribiškega dne smo hitro ugotovili, ali prijemlje ploščič ali pa krap. Kar sploh ni presenetljivo, glede na to, da smo tisto soboto pri Braslovškem jezeru skupaj ujeli okoli 50 rib. Nekaj več kot pol je bilo krapov, ostalo pa so bili ploščiči ter seveda ena (a zelo pomembna) ščuka! Nekaj pa smo si vseeno pustili za naslednji ribiški obisk tega dela Savinjske doline. In sicer se bomo morda še kdaj vrnili z željo, da bi ujeli kakšnega res tolstega krapa.

Dolgo si že želim napisati, da smo se neke »do siteda nalovili« rib – in na Braslovškem jezeru je bilo točno tako!

Imeli smo čudovito vreme, lovili na izredno darežljivem revirju, uživali v dobri družbi ter izkoristili vse, kar nam je Braslovško jezero s svojo okolico omogočilo!

Za konec lahko napišem le – hvala, Savinjska dolina, se gotovo vidimo še kdaj!

Besedilo in fotografije: Blaž Dominik

MUHARJENJE Z MOKRIMI MUHAMI

Vedno znova, kadar na željo muharskih kolegov iz škatlice vzamem katero od mokrih muh in pokažem, na kaj sem lovil, sem presenečen ob ugotovitvi, koliko naših muharjev slednje sploh pozna, kaj šele uporablja. Istočasno pa ljudje ponekod po svetu muharijo tudi samo in izključno z njimi. Po zgodovinskih podatkih in prvih zapisih o muharjenju se je le-to tudi nekako začelo najprej z uporabo mokrih muh, pred približno štirimi stoletji. S tem da nekateri dokazi segajo celo nazaj v drugo stoletje našega štetja v čase rimskega imperija. Kar nekaj slovenskih muharjev jih sicer dobro pozna in uspešno uporablja, žal pa pri večini ostalih ostajajo povsem po krivici zapostavljene. Razlog za to mi je bil vedno neznanka, saj imajo brez dvoma svojo nišo v muharjenju in brez njih ni tehnik, s katerimi lovimo, z njimi bi nam bila marsikatera riba do sedaj najverjetneje praktično neulovljiva.

Kot verjetno že vemo, se ribolov z mokrimi muhami in njihov predložek ter samo vodenje od običajnih suhih muh in ličink precej razlikujeta. V večini primerov z mokrimi muhami igramo na karto ribje agresivnosti, je pa vsekakor možno s pravo muho in s primernim vodenjem zelo dobro oponašati tudi naravno hrano in njeno gibanje. Večinoma je bil ta način muharjenja namenjen ribolovu na anadromne vrste rib, ki se vračajo v reke na drst iz morja. V tem času naj se tudi ne bi hranile, kar je popolnoma druga tema in je tokrat ne bomo odpirali. Temu primerno so tudi skozi zgodovino razvite različne klasične muhe, ki vsebujejo vse možne barvne odtenke in svetleče dodatke, sama izdelava nekaterih od njih pa že meji na umetnost. Seveda govorim o klasičnih muhah za lososa, ki jih pri nas in tudi marsikje danes ne uporabljamo več. Sodobne muhe so precej lažje za izdelavo in verjetno tudi precej bolj uspešne in trpežne. Tudi vidljivost in opaznost muh je danes možna z modernimi materiali, ki lepo dihalo v vodi, obenem pa lahko vsebujejo tudi razne fibre, ki reagirajo na UV-svetlobo, in je tako bistveno boljša.

Vsekakor je najpogostejši način predložka mokre muhe tradi-

cionalni tako imenovani navzdol in počez, s katerim dosežemo, da nam muha s pomočjo vodnega toka »zaniha« od mesta našega meta nazaj proti našemu bregu (ang. *wet fly swing*). Ta način predložka večina naših muharjev, predvsem tistih, ki radi lovijo na potezanke in predvsem kralja naših voda s potezankami, verjetno zelo dobro pozna. Ena od prednosti tega načina muharjenja je namreč ta, da lahko z njim precej temeljito »prečesemo« določeni predel vode na način, da se samo pomikamo dolvodno korak po vsakem končanem metu in ne spreminjamo ničesar. Niti dolžine niti kota meta.

Izbira kota meta pri ribolovu z mokrimi muhami je tisti dejavnik, ki nam vpliva na to, s kakšno hitrostjo bo naša muha v vodi potovala. Hitrost, s katero omogočimo ribam, da muho opazijo in se odločijo zanjo, pa je eden od določilnih dejavnikov, ki pri ribah tudi sprožijo prijem. Prava hitrost je odvisna od pogojev na vodi in se preko sezone tudi spreminja. S časom, ko si pridobimo izkušnje, kar nekako vemo, katera je ta hitrost glede na naš položaj in pogoje v okolju. Včasih je treba loviti dokaj počasi in spet drugič precej hitro, da si lahko zagotovimo prijem. Hitrost

Običajna olivna mokra, sicer pa si lahko sami naredimo praktično karkoli, kot nekakšno predstopnjo naših najljubših suhih muh.

Verzija mokre muhe, ki se mi je splošno zelo obnesla na naših rekah.

Primer nekaj uporabnih pomladnih verzij mokrih muh z različnimi težami od neobteženih do malo in zelo obteženih.

pa spreminjamo z izbiro kota meta glede na naš položaj in tok ter s popravljanjem vrvce navzgor ali navdol. Bolj kot mečemo pravokotno na vodni tok (neposredno nasproti nas proti drugemu bregu), višja bo hitrost potovanja naše muhe in obratno. Bolj kot mečemo diagonalno navzdol, počasneje bo naša muha potovala. Včasih se zgodi, da ne moremo izbirati našega položaja, ki je edino možno mesto za dostop in ribolov, na drugi strani vidimo ribo, ki ji želimo muho predložiti ali pa imamo cilj, kjer predvidevamo, da se ribe nahajajo. V teh primerih lahko na hitrost potovanja muhe vplivamo s popravljanjem vrvce. S popravljanjem vrvce navzgor hitrost upočasnimo in obratno pospešimo s popravljanjem navzdol. Popravljanja izvedemo takoj za metom in lahko jih naredimo več skupaj, odvisno, kakšno hitrost želimo doseči.

Običajno so mokre muhe neobtežene in bodo potovale v vsakem primeru dokaj blizu vodne gladine. Lahko pa na enak način uporabljamo tudi obtežene muhe ali toneče predvrvice. Takrat z izbiro kota meta in popravljanjem vrvce tudi spreminjamo globino, kjer bo naša muha potovala nazaj na našo stran. Če imamo obteženo samo muho, brez toneče vrvce in predvrvice, se bo muha v vodnem stolpcu med potovanjem tudi dokaj hitro vzdigovala proti gladini. Kar je tudi eden najboljših načinov posnemanja pup šašev med njihovim rojenjem, ki marsikdaj spremeni nemoč pri trmastem vztrajanju na suhih posnetkih šašev med glasnimi krogi in ribjimi skoki povsod okoli nas, v pravo zmago slavje.

Položaj palice med ribolovom z mokrimi muhami je sicer stvar posameznika. Nekateri prisegajo na visoko dvignjeno palico in posledično lok vrvce, ki ga nato gledajo, da zaznajo prijem. Meni osebno se je najbolje obnesel klasični položaj palice nizko ob vodni gladini in s tem neposredni stik vrvce v rokah in muhe. Vodni tok nam omogoča nenehni pritisk na ribo in precej manj se jih na ta način ob prijemu sname. Neizkoriščenih prijemov bo verjetno pri vsakem vsaj na začetku kar nekaj, dokler ne ugotovimo, kako vse skupaj narediti in na kaj moramo paziti. Vsekakor pomaga palica, ki ni prehitra, oziroma takšna z mehkejšim vrhom. Sam upor vrvce v običajno hitrem vodnem toku popolnoma zadostuje, da nam ob prijemu riba obstane na trnku. Če je ta prepočasen, pa lahko z rahlim vlekom vrvce, stalnim ali pa v presledkih, njeno gibanje umetno pospešimo. Lahko tudi z nekaj popravljanji vrvce dolvodno oziroma z meti bolj prečno na vodni tok, kot smo že prej omenili. Včasih je treba loviti precej hitro, da lahko

Svetlejša verzija je prevarala potočno postrv na Krki.

ribe prelisičimo in drugič spet zvezno in počasi. Zato je vredno poizkusiti z več različnimi načini.

Kar se tiče muh, obstaja veliko znanih mokrih, kot so oranžna in jerebica, mokra verzija ajdovke, različni posnetki krilatih mokrih, različni t. i. spiderji, ki so običajno vezani zelo tanko s samo nekaj nitmi za telo. Najbolje je, da naše priljubljene muhe naredimo kar sami v »mokri« izvedbi. Večinoma za muke uporabimo peresa jerebice, lahko tudi kokoši. Za večje muhe pa se uporablja večja mehkejša peresa, kjerkoli jih dobimo in tudi mehke živalske dlake (na primer lisičji repi). Če menimo, da je treba, lahko uporabimo svetleče sestavine ali pa kakšne druge dodatke, ki pripomorejo k boljši vidljivosti muhe. Tudi glede teže muh imamo prav tako popolnoma proste roke, samo vedeti moramo, kaj bi od muhe radi. Moja najljubša mokra muha je neobtežena pupa šašev, običajno v svetli zeleni ali pa krem barvi. Njena obtežena verzija lahko tudi v obdobju med rojenji iz globlin potegne marsikaj. Bolj svetleče verzije mokrih muh so najbolj uspešne predvsem v malo manj bistri vodi ali pa tik pred mrakom in na malo večjih verzijah trnkov.

Muharjenje z moko muho v širšem smislu ima precej dobrih strani. Prva je predvsem ta, da nam prijema ni treba videti, pač pa ga začutimo. Veliko, predvsem malo starejših, ga zato vedno bolj uporablja. Dejstvo, da prijem ribe zaznamo s potegom ribe, je tudi zelo dobrodošlo pri vseh tistih, ki se z muharjenjem šele spoznavajo in pri mlajših otrocih. Slednji verjetno še niso sposobni z nekaj slepimi meti spretno posušiti suhe muhe in jo kasneje brez razenja voditi preko rib, vmes pa še tu in tam popravljeni vrvce. Vse to je za začetnike malo preveč naenkrat, zato pa lahko z lahkoto izvedejo nekakšen polkolutni met na drugo stran, vse ostalo pa opravi vodni tok. Prijem zelo dobro zaznajo in preostane jim samo še utrujanje. Naslednja dobra stran je, da nam omogoča predložek muhe dolvodno, ne da bi pri tem imeli težave z zaznavanjem prijema, predvsem na predelih, kjer se na primer naprej prične globina in brodenje ni več mogoče. Ker ga redko kdo uporablja, je klasični predložek mokre muhe marsikje na naših rekah za ribe tudi precej manj sumljiv kot nenehno draženje na običajne načine.

Ko sem prvič videl muharjenje z moko muho pred nekaj desetletji v Avstriji, je bila moja prva misel to, da dotični gospod takole zagotovo ne bo ujel ničesar. V svoji nevednosti sem trmasto vztrajal in zaupal zgolj temu, kar sem poznal. Še isti dan sem nato mnenje popolnoma spremenil in hitro ugotovil, kako sem se motil. Ne vem, v čem je problem, vendar se očitno ta način nekako ne sklada s slovenskim pojmovanjem muharjenja. Danes sem lahko hvaležen za omenjeno lekcijo in njeno uporabo doma in po svetu, kjer sem imel tudi srečo in bil deležen dodatnih inštrukcij na to temo s strani dobrih prijateljev, predvsem med lovom na morskno postrv in lososa. Najlepše se je učiti na tujih napakah. Predlagam, da ne ponovite moje in mokrim muham ponudite vsaj možnost, in to čimprej.

Besedilo in fotografije: Tomaž Modic

GRATINIRAN KLEN S POROM IN PESTOM

Klen, ki ga smemo loviti od začetka julija do konca aprila, ima meso odličnega okusa. Je belo, čvrsto in primerno za številne jedi, le ustrezno ga je treba očistiti. Najprej klena očistimo in oluskamo, razen, če ga bomo pekli v soli. V tem primeru klena le očistimo, sicer bo sol med peko prodirala v meso, ki bo posledično preslano. Iz mesa klena moramo pred pripravo tudi odstraniti kosti, ki jih je veliko. Velike klene lahko filiramo, meso pustimo v hladilniku čez noč, da se zmehča, kosti nato odstranimo s pinceto. Izjemno okusen je tudi klen, pečen na plošči za žar. Klena pred pripravo le očistimo in oluskamo, nato z ostrim nožem naredimo od 10 do 20 zarez na vsakem boku vse do hrbtenice in spečemo. Zareze omogočijo vročini, da prodre globlje v meso, kosti zato popokajo in riba je enostavnejša za uživanje.

Tokrat vam predstavljamo pripravo jedi iz klena - pito - ki izhaja iz Irske.

Potrebujemo:

- 350 g filejev klena, narezanih na kose,
- 200 g dimljenega klena, narezanega na koščke,
- 50 ml belega vina,
- 200 ml smetane za kuhanje,
- 1 žlica bazilikega pesta,
- lupina in sok 1 limone,
- 50 g masla ter dodatek za mazanje,
- 2 pora,

- 50 g navadne moke,
- majhna pest svežega peteršilja, grobo sesekljanega,
- 80 g naribanega cheddar sira,
- 50 g pankov drobtin,
- 50 g svežih drobtin,
- sol in poper.

Pečico segrejemo na 180 °C. V večji kozici raztopimo maslo, dodamo narezan por in kuhamo približno 5 minut, da se zmehča. Dodamo moko, dobro premešamo in nato dodamo vino, kuhamo 5 minut. Dodamo mleko in smetano, bazilikin pesto, limonino lupinico in sok. Mešamo, dokler ni omaka gladka, brez grudic. Začinimo s soljo in poprom.

Odstavimo z ognja, dodamo peteršilj in narezane ribe. Vse skupaj dobro premešamo.

Namastite večji pekač, velikosti približno 25 cm x 25 cm. Zmes preložimo v pripravljeno posodo. Sir zmešamo z drobtinami in potresemo po vrhu zmesi.

Postavimo v ogreto pečico za 25–30 minut, dokler jed ne postane zlato rjave barve.

Pito postrezite z nekaj maslenega graha in solato. Poleg se prileže belo suho vino.

Dober tek!

Recept in fotografija: spletni viri

